

درس اول

کنش‌های ما

به به! می‌بینم که شروع کردی درس بفونی؛ آفرین و هزار آفرین!!!! من تا آخر کتاب پایه پات میام و می‌گم که هر درس رو بطور بفونی. لطفاً به حرف‌هام گوش کن. درس یک، خیلی درس ساده‌ایه ولی معمولاً تو سوالات با درس دو ترکیب میشه؛ پس برای بهتر جواب دادن پرسش‌ها، درس دو رو هم بفون بی‌زحمت. معمولاً درس یک و دو سوال مستقل ندارن و به عنوان قسمتی از بقیه تست‌ها قرار می‌گیرن. پس بهترین کار اینه که به صورت مفهومی و با دقت زیاد یادشون بگیرین.

کنش ما انسان‌ها چه ویژگی‌هایی دارد؟

همه مخلوقات در حال انجام کاری هستند؛ برای مثال شما در حال مطالعه کتاب هستید، پرندگان در حال پروازند، سلول‌های بدن آدمی در حال رشداند و ...، اما فعالیت‌های انسان با سایر موجودات تفاوت دارد. در زبان فارسی به فعالیت آدمیان، کار، عمل، فعل، رفتار، کردار، کنش و ... و به کسی که این فعالیت‌ها را انجام می‌دهد، کارگر، کارمند، کارگزار، کارفرما، عامل و ... گفته می‌شود.

تعریف کنش: در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، کنش می‌گویند.

تعریف کنشگر: در علوم انسانی به انجام‌دهنده کنش، کنشگر می‌گویند.

ویژگی‌های کنش

۱ آگاهانه بودن ۲ ارادی بودن ۳ هدفدار بودن ۴ معنادار بودن

۱ آگاهانه بودن: کنش وابسته به آگاهی آدمی است؛ طوری که بدون آگاهی، کنشی انجام نمی‌شود.

مثلاً اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم به همین جهت فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان صحبت کند یا برای استفاده از یک دستگاه پیچیده، به راهنمای آن، که آگاهی لازم را در اختیار ما قرار می‌دهد، مراجعه می‌شود.

نکته: کنش همواره بر اساس آگاهی درست شکل نمی‌گیرد و ممکن است مبنای یک کنش، آگاهی غلط باشد؛ مثلاً ممکن است فردی با تصور اینکه می‌تواند موتور اتومبیل خود را تعمیر کند، دست به تعمیر اتومبیل بزند اما با توجه به اینکه نسبت به نوع کارکرد اجزای اتومبیل آگاهی درست و کافی ندارد برعکس آن را خراب‌تر کند.

۲ ارادی بودن: تا خواست و اراده انسان نباشد، کنشی انجام نمی‌پذیرد؛ پس انجام کنش علاوه بر آگاهی، مستلزم اراده انسان نیز هست زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد، ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

مثلاً اگر دانش‌آموزی بین درس خواندن یا رفتن به سینما، درس خواندن را انتخاب کند، تصمیم او ناشی از اراده او بوده است.

مواردی مانند قرار گرفتن بر سر دوراهی، یا انتخاب از میان چند گزینه نیز به مفهوم اراده اشاره دارند؛ زیرا کنشگر تصمیم می‌گیرد که کدام کار را انجام دهد.

نکته: با توجه به این‌که کنش‌ها بر مبنای اراده انجام می‌گیرند، فعالیت‌هایی مثل ضربان قلب، گردش خون، رشد سلول‌های بدن و ... کنش محسوب نمی‌شوند.

(به اینگونه اعمال، «کنش زیستی» می‌گویند.)

۳ هدفدار بودن: هر فعالیت و کنشی، قصد و هدف خاصی را دنبال می‌کند اما ممکن است به هدفی که کنشگر در نظر دارد، منجر نشود. به دلیل همین ویژگی، یعنی هدفدار بودن کنش‌ها، از هر کنشگری می‌توان پرسید که «چرا چنین کاری کردی؟». مثلاً اگر شما به فرد سالمندی کمک کنید که از خیابان عبور کند، آنچه نیت و قصد شما از انجام این عمل بوده مثل جلب رضایت خداوند، به ویژگی هدفدار بودن کنش اشاره دارد.

نکته: هدف انسان‌ها از انجام کنش‌های یکسان، متفاوت است؛ مثلاً ممکن است از افرادی که کنار رودخانه‌ای هستند، یکی قصد ماهیگیری و دیگری قصد شنا داشته باشد و ...

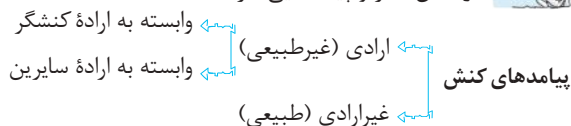
۴ معنادار بودن: انسان‌ها برخلاف سایر موجودات، کنش‌های خود را با توجه به معانی آن‌ها انجام می‌دهند. مثلاً وقتی شما دست خود را در کلاس بالا می‌برید، معنای کار شما، اجازه خواستن از معلم است (که معمولاً معلم اجازه نمیده). بوق زدن نیز معانی متفاوتی دارد؛ مثلاً گاهی به علت عدم حرکت اتومبیل جلویی است، گاهی به قصد اخطار دادن به عابرین پیاده است و گاهی نیز به منظور تشکر کردن (!)، با توجه به سه ویژگی آگاهانه، ارادی و هدفدار بودن است که کنش انسان‌ها برخلاف سایر مخلوقات معنادار است.

کنش ما چه آثار و پیامدهایی دارد؟

نکته هر کنش، آثار و پیامدهایی دارد.

۱ پیامدهای ارادی: این پیامدها **۱** به اراده آدمیان (خود کنشگر یا افراد دیگر) وابسته‌اند. **۲** خودشان کنش‌اند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد. **۳** احتمالی هستند یعنی ممکن است انجام شوند یا نشوند. مثلاً هنگامی که شما به خوبی درستان را مطالعه می‌کنید، می‌توانید به پرسش‌های امتحانی پاسخ دهید (پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر) و معلم نیز با توجه به تلاش شما، نمره می‌دهد. (پیامد ارادی وابسته به اراده شخصی غیر از کنشگر) یا پاسخ سلام کسی را دادن، پیامد ارادی کنش است که به اراده پاسخ‌دهنده وابستگی دارد.

۲ پیامدهای غیرارادی: این‌گونه پیامدها برخلاف دسته قبل **۱** به اراده افراد انسانی وابستگی ندارند. **۲** کنش نیستند بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند (می‌رونی که فعالیت‌هایی که بدون اراده انسان انجام می‌شود، کنش نیستند). **۳** قطعی هستند یعنی حتماً انجام می‌شوند. مثلاً اگر معلم به شما نمره قبولی در امتحانات پایان ترم را بدهد، به مقطع بالاتر راه پیدا می‌کنید. در حدیث امام رضا (ع) که می‌فرمایند: «وضو سه اثر دارد، نظافت جسم، نشاط روح و تقرب و نزدیکی به خداوند متعال.» به پیامدهای غیرارادی وضو اشاره شده است. همچنین زمانیکه از خودروهای فرسوده در سیستم حمل‌ونقل استفاده می‌شود، آلودگی هوا پیامد غیرارادی این کنش یعنی استفاده از خودروی فرسوده است؛ زیرا علی‌رغم اینکه کنشگر این کنش را انجام داده است اما پیامد و نتیجه آن را اراده نکرده است.

تفاوت‌های پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش:

پیامدهای غیرارادی (طبیعی)	پیامدهای ارادی (غیرطبیعی)
عدم وابستگی به اراده آدمیان	وابستگی به اراده آدمیان
کنش نبوده بلکه نتیجه طبیعی کنش هستند.	کنش هستند.
قطعی هستند.	احتمالی هستند.

در بسیاری از مواقع، آدمیان با در نظر گرفتن پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش‌ها، تصمیم به انجام دادن یا انجام ندادن آن‌ها می‌گیرند. حکایت زیر هم به همین نکته اشاره می‌کند: از لقمان حکیم پرسیدند: «حکمت از که آموختی؟» گفت: «از نابینایان که تا جای نبینند، پای نهند!»

نکته ترکیبی درس ۹ دهم: در فرایند جامعه‌پذیری با مفاهیم کنترل اجتماعی و کجروی اجتماعی روبه‌رو می‌شویم که هر دو پیامد ارادی هستند که اولی به اراده دیگران و دومی به اراده کنشگر است.

نکته افراد از انجام دادن برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

علت	معلول
آگاهی انسان	انجام کنش انسانی
فقدان آگاهی نسبت به یک زبان	عدم درک آن و ناتوانی در تکلم به آن زبان
اراده انسان	انجام کنش انسانی
فقدان اراده	کنش نبودن فعالیت‌هایی نظیر ضربان قلب و گردش خون
هدف‌دار بودن کنش	امکان پرسیدن «چرا چنین کاری کردی؟» از تمام کنشگران
درک صحیح معنای یک کنش	پاسخ‌گویی مناسب به آن
کنش	آثار و پیامدهای کنش
در نظر گرفتن پیامدهای ارادی و غیرارادی کنش	تصمیم گرفتن برای انجام دادن یا انجام ندادن آن کنش
پیامدهای نامطلوب برخی کنش‌ها	خودداری از انجام آن‌ها

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱ | هر یک از عبارات زیر به کدام یک از ویژگی‌های کنش انسان مرتبط است؟

- فردی از میان جمع برمی‌خیزد و در اتاق را باز می‌کند، از او می‌پرسند چرا چنین کاری کردی؟
- دانش‌آموزی که در کلاس درس، دست خود را بالا می‌آورد و منظورش اجازه خواستن از معلم است.
- فردی که زاده کشور ایران است نمی‌تواند به زبان چینی سخن بگوید.

- (۱) معنادار بودن - آگاهانه بودن - هدفدار بودن
(۲) هدفدار بودن - ارادی بودن - معنادار بودن
(۳) هدفدار بودن - معنادار بودن - آگاهانه بودن
(۴) معنادار بودن - هدفدار بودن - آگاهانه بودن

۲ | کدام یک از گزینه‌های زیر مربوط به ویژگی هدفدار بودن کنش است؟

- (۱) فردی که به رودخانه‌ای قدم می‌گذارد، می‌خواهد ماهیگیری کند یا می‌خواهد سردی و گرمی آب را متوجه شود یا می‌خواهد از رودخانه عبور کند.
(۲) سخن گفتن فقط صداهایی نیست که با اراده و آگاهی از دهان خارج می‌شوند بلکه مجموعه‌ای از معناهایی است که به وسیله صداها به دیگری منتقل می‌شود.
(۳) ممکن است فردی به صحیح بودن کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن نگیرد یا برعکس به غلط بودن کاری آگاه باشد ولی تصمیم بگیرد آن را انجام دهد.
(۴) کنش یک فرد در دوران کودکی با کنش او در دوران بزرگسالی فرق دارد یا چگونگی برخورد آدمی با آشنایان با برخورد او با افراد ناآشنا متفاوت است.

۳ | کدام یک از گزینه‌های زیر با عبارت «ابر در آسمان حرکت می‌کند، آب در جویبار روان است، خون در رگ‌های آدمی می‌چرخد، کشاورز به زرع می‌پردازد، نویسنده اثری خلق می‌کند» ارتباط ندارد؟

- (۱) در جهان تمامی موجودات کاری انجام می‌دهند.
(۲) کنش انسانی به انواع کنش درونی و کنش بیرونی تقسیم می‌شود.
(۳) فعالیت انسان‌ها با فعالیت موجودات دیگر تفاوت دارد.
(۴) بسیاری از فعالیت‌هایی که در بدن انسان انجام می‌گیرد، کنش انسانی نیستند.

۴ | به ترتیب، کدام گزینه به «معنادار بودن»، «هدفدار بودن» و «آگاهانه بودن» کنش اشاره دارد؟

- (۱) آگاه بودن فردی به کاری ولی تصمیم به انجام آن نگرفتن - پاسخ یک کنشگر به سؤال «چرا چنین کاری کردی؟» - انجام مراسم چهارشنبه‌سوری توسط ایرانیان در آخرین شب چهارشنبه سال
(۲) بوق زدن راننده تاکسی برای مسافر ایستاده در کنار خیابان - گرفتن تاکسی درستی به قصد رسیدن به فرودگاه - ناتوانی راننده تاکسی در انگلیسی صحبت کردن به دلیل بلد نبودن آن زبان
(۳) تردید دانش‌آموز کنکوری در زمان انتخاب رشته دانشگاهی‌اش - رفتن فرد به کنار رودخانه یا دریا به قصد ماهیگیری - ایستادن مردم یک شهر به نشانه اعتراض، جلوی فرمانداری آن شهر
(۴) دست بلند کردن دانش‌آموز در کلاس برای اجازه خواستن - تردید دختری در تصمیم‌گیری برای ادامه تحصیل یا ازدواج - سلام نظامی یک سرباز به افسر مافوق خود

۵ | به ترتیب عبارات زیر، به کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟

- اگر ما معانی کلمات و اصطلاحات یک زبان را ندانیم، نمی‌توانیم به آن زبان سخن بگوییم.
- اغلب ایرانیان در روز سیزده‌بدر هر سال، سبزه‌گره می‌زنند و آرزو می‌کنند.
- فردی با قرار گرفتن بر سر دوراهی، نمی‌داند ابتدا تکالیفش را انجام دهد یا استراحت کند.
- اگر فردی به ترکیه برود ولی نتواند به زبان ترکی صحبت کند، از حرف زدن به زبان ترکی، ناتوان می‌شود.

- (۱) آگاهانه بودن کنش - معنادار بودن کنش - ارادی بودن کنش - آگاهانه بودن کنش
(۲) معنادار بودن کنش - هدفدار بودن کنش - ارادی بودن کنش - آگاهانه بودن کنش
(۳) معنادار بودن کنش - معنادار بودن کنش - آگاهانه بودن کنش - هدفدار بودن کنش
(۴) آگاهانه بودن کنش - هدفدار بودن کنش - معنادار بودن کنش - آگاهانه بودن کنش

۶ | کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «پیامدهای غیرارادی کنش» نادرست است، اما در ارتباط با «پیامدهای ارادی کنش» درست می‌باشد؟

- (۱) پیامدهای غیرارادی کنش، احتمالی است، یعنی اگر افراد نخواهند، انجام نمی‌گیرد - پیامدهای ارادی کنش، قطعی است؛ یعنی اگر افراد اراده کنند، حتماً انجام می‌شود.
(۲) این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را اراده کند - برخی پیامدهای کنش، نتیجه طبیعی کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را اراده کند.
(۳) پیامدهای غیرارادی کنش، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود - پیامدهای ارادی کنش، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.
(۴) برخی پیامدهای طبیعی کنش، به اراده خود فرد بستگی ندارند بلکه به اراده افراد دیگر وابسته هستند - این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.

۷ | پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، در کدام گزینه آمده است؟ (به ترتیب)

- رفتن دانش‌آموز به بوفه مدرسه به قصد خریدن خوراکی، بیانگر کدام ویژگی کنش است؟
- چرا انسان‌ها (آدمیان) از انجام برخی کنش‌ها خودداری می‌کنند؟
- این‌که فردی به دلیل آشنا نبودن به زبان ژاپنی، نمی‌تواند به آن زبان سخن بگوید، به کدام ویژگی کنش اشاره دارد؟
- پیامدهای غیرارادی کنش انسان، چه ویژگی‌هایی دارد؟
- ۱) هدف‌دار بودن کنش - به دلیل پیامدهای نامطلوبشان - آگاهانه بودن کنش - قطعی است.
- ۲) هدف‌دار بودن کنش - به دلیل پیامدهای ارادی کنش - هدف‌دار بودن کنش - نتیجه طبیعی کنش است.
- ۳) ارادی بودن کنش - به دلیل پیامدهای طبیعی کنش - هدف‌دار بودن کنش - به اراده انسان‌ها وابسته است.
- ۴) ارادی بودن کنش - به دلیل پیامدهای نامطلوبشان - آگاهانه بودن کنش - احتمالی است.

۸ | کدام‌یک از گزینه‌های زیر به یک «کنش» اشاره می‌کند؟

- ۱) عقب کشیدن دست هنگام برخورد با جسم گرم
- ۲) سوزش چشم هنگام پوست کندن پیاز
- ۳) با احتیاط گام برداشتن هنگام مشاهده خرده‌شیشه روی زمین
- ۴) مسموم شدن بعد از خوردن غذای فاسد

۹ | چه تعداد از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

- الف) همه فعالیت‌هایی که انسان‌ها انجام می‌دهند، کنش محسوب می‌شوند.
- ب) در علوم انسانی معادل لفظ عامل یا کارگزار، کنشگر است.
- ج) کنش ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت سایر مخلوقات متمایز می‌کند.
- د) تمامی مخلوقات در جهان، کاری را انجام می‌دهند.
- ۱) یک
- ۲) دو
- ۳) سه
- ۴) چهار

۱۰ | هر یک از عبارات زیر به کدام‌یک از ویژگی‌های کنش اشاره می‌کند؟

- انتخاب کاشت گندم در یک زمین کشاورزی به جای کشت برنج
- ناتوانی در تعمیر یک دستگاه برقی
- ۱) آگاهانه بودن - آگاهانه بودن
- ۲) ارادی بودن - آگاهانه بودن
- ۳) آگاهانه بودن - ارادی بودن
- ۴) ارادی بودن - ارادی بودن

۱۱ | چرا فعالیت‌هایی مانند گردش خون و ضربان قلب، کنش محسوب نمی‌شوند؟

- ۱) زیرا کنش انسان‌ها برخلاف سایر موجودات معنادار است.
- ۲) چون فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.
- ۳) زیرا کنش‌های انسان بر اساس آگاهی شکل می‌گیرد.
- ۴) چون تا خواست و اراده آدمی نباشد، کنش انجام نمی‌شود.

۱۲ | کدام گزینه به ترتیب درستی یا نادرستی عبارات زیر را نشان می‌دهد؟

- الف) تا آگاهی نباشد کنشی صورت نمی‌گیرد و کنش انسان‌ها پیوسته بر اساس آگاهی صحیح صورت می‌گیرد.
- ب) پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از برخی کنشگران پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.
- ج) علاوه بر آگاهی، برای انجام کنش، اراده انسان نیز ضروری است؛ زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.
- ۱) ص - غ - ص
- ۲) غ - غ - ص
- ۳) غ - ص - غ
- ۴) غ - غ - غ

۱۳ | کدام‌یک از گزینه‌های زیر درباره ویژگی «معنادار بودن» کنش اطلاعات نادرستی به دست می‌دهد؟

- ۱) وقتی دانش‌آموزی در کلاس دست خود را بالا می‌آورد، معنای کار او اجازه خواستن از معلم است.
- ۲) پاسخ مناسب دادن به یک کنش، مستلزم درک صحیح معنای آن کنش است.
- ۳) کنش واحد، معنای واحدی نیز دارد؛ مانند برخاستن از جای خود که به معنای احترام است.
- ۴) کنش انسان‌ها برخلاف سایر مخلوقات معنادار است.

۱۴ | علت هر یک از عبارات زیر کدام است؟

- «انجام نشدن کنش - ناتوانی در راه‌اندازی و استفاده از یک دستگاه پیچیده - پاسخگویی مناسب به یک کنش»
- ۱) عدم آگاهی - عدم آگاهی - پی‌بردن به هدف کنشگر
- ۲) عدم آگاهی - فقدان اراده - درک صحیح معنای آن
- ۳) فقدان اراده - فقدان اراده - پی‌بردن به هدف کنشگر
- ۴) فقدان اراده - عدم آگاهی - درک صحیح معنای آن

۱۵ | عبارت زیر به کدام‌یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟

- «فردی با علم به این‌که ادای شهادت خلاف واقع، گناه کبیره است، تصمیم می‌گیرد در دادگاه حاضر شده و شهادت بدهد.»
- ۱) هدفمند بودن
- ۲) ارادی بودن
- ۳) آگاهانه بودن
- ۴) معنادار بودن

۱۶ | اگر دانش‌آموزی با وجود فراهم بودن تمام شرایط محیطی و فردی برای امتحان دادن، ناتوان از پاسخگویی به سؤالات باشد، احتمالاً کدام ویژگی برای انجام

یک کنش (پاسخگویی به سؤالات) را ندارد؟

(۱) آگاهی (۲) تناسب (۳) هدف (۴) معنا

۱۷ | اگر هم‌کلاسی شما به تصور این‌که مدادش روی میز شما جا مانده است، مداد شما را بردارد دچار شده است.

(۱) کنشی که فاقد معناست (۲) عملی که بی‌اراده اتفاق افتاده

(۳) کرداری که ناشی از آگاهی نادرست است (۴) فعلی که هدفمند نیست

۱۸ | عبارت «فردی برای خنک شدن هوای اتاق تصمیم می‌گیرد به‌جای روشن کردن کولر، پنجره را باز کند.» به‌ترتیب به‌کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره می‌کند؟

(۱) آگاهانه بودن - هدفمند بودن (۲) هدفمند بودن - ارادی بودن (۳) ارادی بودن - هدفمند بودن (۴) هدفمند بودن - آگاهانه بودن

۱۹ | کدام گزینه مشتمل بر یک عبارت نادرست در خصوص پیامدها و آثار کنش‌های ماست؟

(۱) برخی از انواع پیامدها، خود کنشی مستقل هستند - پیامدهای ارادی محتمل‌الوقوع هستند.

(۲) پیامدهای طبیعی کنش، همان پیامدهای ارادی‌اند - پیامدهای غیرطبیعی کنش، قطعی هستند.

(۳) پیامدهای غیرارادی، نتیجه طبیعی کنش‌اند - پاسخ دادن به سلام، پیامد غیرطبیعی کنش است.

(۴) آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند - برخی از کنش‌ها آثار و پیامدهایی دارند.

۲۰ | در عبارت زیر به‌ترتیب به‌کدام یک از پیامدهای کنش اشاره می‌شود؟

«دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند و در پی آن؛ اولاً به پرسش‌های آزمون پاسخ می‌دهد؛ ثانیاً استاد متناسب با تلاش او نمره می‌دهد؛ ثالثاً

دانشجو به کلاس بالاتر راه پیدا می‌کند.»

(۱) پیامد ارادی - پیامد غیرطبیعی - پیامد طبیعی (۲) پیامد غیرطبیعی - پیامد طبیعی - پیامد غیرارادی

(۳) پیامد غیرارادی - پیامد غیرارادی - پیامد ارادی (۴) پیامد غیرطبیعی - پیامد ارادی - پیامد غیرطبیعی

۲۱ | آلوده شدن هوا در اثر استفاده از خودروهای فرسوده، به‌کدام یک از پیامدهای کنش اشاره می‌کند؟

(۱) پیامدهای غیرطبیعی کنش که به اراده افراد انسانی وابستگی دارند. (۲) پیامدهای غیرارادی کنش که قطعی هستند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند.

(۳) پیامدهای ارادی کنش که محتمل‌الوقوع هستند؛ یعنی ممکن است انجام نشوند. (۴) پیامدهای طبیعی کنش که خود یک کنش به حساب می‌آیند.

۲۲ | در کدام گزینه به‌ترتیب به پیامد ارادی و پیامد غیرارادی کنش اشاره شده است؟

(۱) پاسخ دادن به سلام دیگری - پرهیز از خوردن مواد غذایی خاص هنگام سرماخوردگی

(۲) جریمه شدن راننده خاطی توسط پلیس - مسموم شدن به‌وسیله مصرف غذای فاسد

(۳) زمین خوردن در اثر عجله کردن و بی‌احتیاطی در دویدن - ابتلا به سرطان در اثر مصرف دخانیات

(۴) تشکر کردن هنگام گرفتن هدیه - دستگیر شدن مجرم توسط پلیس

۲۳ | هر یک از موارد زیر به‌کدام مفهوم اشاره می‌کند؟

«راننده‌ای با دانستن این‌که با رد کردن چراغ قرمز جریمه خواهد شد؛ (۱) چراغ قرمز را رد می‌کند (۲) و توسط دوربین راهنمایی و رانندگی نصب شده در

آن مکان، جریمه می‌شود. (۳)»

(۱) آگاهانه بودن کنش - ارادی بودن کنش - پیامد ارادی کنش (۲) آگاهانه بودن کنش - ارادی بودن کنش - پیامد طبیعی کنش

(۳) معنادار بودن کنش - هدفمند بودن کنش - پیامد غیرطبیعی کنش (۴) معنادار بودن کنش - هدفمند بودن کنش - پیامد غیرارادی کنش

۲۴ | پاکیزه شدن دست و صورت شخصی که به‌صورت مداوم وضو می‌گیرد از پیامدهای

(۱) قطعی کنش اوست؛ این پیامدها حتماً انجام می‌شوند. (۲) ارادی کنش اوست و خود یک کنش به‌حساب می‌آید.

(۳) احتمالی کنش او به‌شمار می‌رود؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نه. (۴) طبیعی کنش اوست که به اراده افراد انسانی وابسته است.

۲۵ | هر یک از عبارات زیر به‌ترتیب به‌کدام یک از پیامدهای کنش اشاره می‌کند؟

● عوض شدن هوای اتاق بعد از باز کردن پنجره

● لیز خوردن در اثر پا گذاشتن روی پوست موز

● تنبیه کودک خطاکار توسط والدین او

(۱) غیرارادی - طبیعی - طبیعی (۲) طبیعی - غیرطبیعی - غیرطبیعی

(۳) غیرارادی - غیرارادی - ارادی (۴) طبیعی - ارادی - غیرارادی

۲۶ | حکایت زیر به کدام یک از پیامدهای کنش اشاره دارد و کدام یک، از ویژگی‌های این نوع پیامد نیست؟

«از لقمان حکیم پرسیدند: حکمت از که آموختی؟ گفت: از نابینایان که تا جای نبینند، پای ننهند!»

(۱) ارادی - به اراده‌ی افرادی غیر از کنشگر نیازمند است.

(۳) طبیعی - خود یک کنش به حساب می‌آید.

(۲) غیرارادی - حتماً انجام می‌شود.

(۴) غیرطبیعی - محتمل‌الوقوع است.

۲۷ | مفهوم حکایت «از لقمان حکیم پرسیدند: حکمت از که آموختی؟ گفت: از نابینایان که تا جای نبینند، پای ننهند» به کدام یک از گزینه‌های زیر نزدیک‌تر است؟

(۱) در بسیاری از موارد آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

(۲) برخی از پیامدهای کنش، به اراده‌ی افراد انسانی، یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است؛ به همین دلیل به آن‌ها پیامدهای ارادی می‌گویند.

(۳) پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از آن‌جا که افراد انسانی با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنا دار هستند.

(۴) هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد؛ برخی از این پیامدها، نتیجه‌ی طبیعی کنش‌اند در حالی که برخی دیگر خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.

۲۸ | کدام گزینه جدول روبه‌رو را به درستی کامل می‌کند؟

علت	معلول
(ب)	کنش نبودن ضربان قلب
وضو گرفتن	(الف)
(ج)	بازماندن از گفتار

(۱) الف: نظافت جسم - ب: فقدان اراده - ج: فقدان اراده

(۲) الف: نشاط روح - ب: فقدان آگاهی - ج: فقدان اراده

(۳) الف: تقرب به خدا - ب: فقدان آگاهی - ج: فقدان آگاهی

(۴) الف: نزدیکی به خدا - ب: فقدان اراده - ج: فقدان آگاهی

۲۹ | کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) پیامدهای ارادی کنش، خودشان کنش بوده و کنشگری آن‌ها را انجام دهد.

ب) در موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

ج) پیامدهای غیرارادی کنش انجام می‌شوند.

(۱) غالباً باید - بسیاری از - معمولاً

(۲) باید - اغلب - معمولاً

(۳) الزاماً باید - بسیاری از - حتماً

(۴) معمولاً باید - اغلب - حتماً

۳۰ | در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به چه مسئله‌ای انجام می‌دهند و کدام گزینه درباره‌ی پیامدهای کنش انسانی نادرست است؟

(۱) پیامدهای کنش - پیامدهای غیرارادی، احتمالی هستند.

(۲) ویژگی‌های کنش - پیامدهای غیرارادی کنش انسانی، قطعی هستند.

(۳) ویژگی‌های کنش - پیامدهای طبیعی کنش انسانی، احتمالی هستند.

(۴) پیامدهای کنش - پیامدهای طبیعی کنش انسانی، قطعی هستند.

۳۱ | هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام ویژگی کنش است؟

الف) فردی با دانستن این که خودکشی گناه کبیره است، دست به خودکشی می‌زند.

ب) برخاستن نمایندگان مجلس هنگام تصویب لوایح که نشانه‌ی تأیید آن‌هاست.

(۱) هدفدار بودن - آگاهانه بودن (۲) ارادی بودن - معنا دار بودن (۳) هدفدار بودن - معنا دار بودن (۴) ارادی بودن - آگاهانه بودن

۳۲ | کدام گزینه درباره‌ی پیامدهای ارادی کنش انسانی نادرست و درباره‌ی پیامدهای غیرارادی درست است؟

(۱) این پیامدها تنها به اراده‌ی کنشگر یعنی اراده‌ی افراد انسانی بستگی دارد - نشان دادن واکنش پرخاشگری در جریان یک دعوی خیابانی مثالی است برای این پیامدها.

(۲) این پیامدها تنها به اراده‌ی کنشگر یعنی اراده‌ی افراد انسانی بستگی دارد - پریدن زانو در اثر برخورد چکش پزشکی به آن نمونه‌ای از این پیامدهاست.

(۳) این گونه پیامدها احتمالی بوده یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود - نشان دادن واکنش پرخاشگری در جریان یک دعوی خیابانی مثالی است برای این پیامدها.

(۴) این گونه پیامدها احتمالی بوده یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود - پریدن زانو در اثر برخورد چکش پزشکی به آن نمونه‌ای از این پیامدهاست.

۳۳ | «دادن نمره خوب در امتحان پس از مطالعه دقیق درس و پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی» به کدام یک از پیامدهای کنش اشاره دارد؟

(۱) پیامدی که متناظر با مثال آلودگی هوا در اثر استفاده از خودروهای فرسوده می‌باشد.

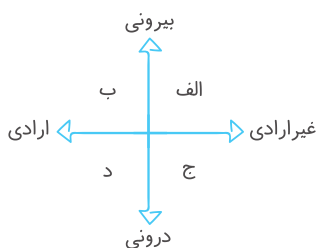
(۲) پیامدی که مشابه مثال مسموم شدن در نتیجه خوردن غذای ناسالم می‌باشد.

(۳) پیامدی که متناظر با مثال رد کردن چراغ قرمز و جریمه شدن توسط دوربین راهنمایی و رانندگی است.

(۴) پیامدی که مشابه مثال سرقت از مغازه و دستگیری سارق توسط مأموران انتظامی است.

۳۴ | هر یک از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام قسمت نمودار است؟

+ درس ۲ دهم

• یاد گرفتن درس

• شکست ناشی از تصمیم احساسی

• قبولی در امتحان

• نشاط پس از ورزش

(۱) الف - د - ب - الف

(۳) ج - الف - الف - ج

(۲) ب - ج - ج - د

(۴) ج - ج - ب - ج

۳۵ | پدیده‌های «کنترل اجتماعی» و «کجروی‌های اجتماعی» در جریان فرایند جامعه‌پذیری، به ترتیب کدام یک از پیامدهای این فرایند محسوب می‌شوند؟

+ درس ۹ دهم

(۱) پیامد غیرارادی - پیامد ارادی

(۳) پیامد ارادی - پیامد غیرارادی

(۲) پیامد ارادی - پیامد ارادی

(۴) پیامد غیرارادی - پیامد غیرارادی

آزمون

۳۶ | در عبارات زیر، به ترتیب تعداد پیامدهای ارادی و پیامدهای غیرارادی کنش انسانی را مشخص کنید.

«راننده‌ای به علت عبور از چراغ قرمز یک چهارراه توسط دوربین‌های راهنمایی و رانندگی جریمه شد و کمی جلوتر پلیس به علت سرعت زیاد اتومبیل به او دستور توقف داد اما راننده بدون توجه به پلیس به راه خود ادامه داده و سرانجام به علت عدم توجه به جلو با یک اتومبیل دیگر تصادف کرد.»

(۴) ۱ - ۲

(۳) ۲ - ۰

(۲) ۱ - ۳

(۱) ۲ - ۱

۳۷ | دانش‌آموزی که کتاب درسی خود را به درستی مطالعه می‌کند، اول این‌که مطالب درس را به خوبی یاد می‌گیرد؛ دوم به پرسش‌های آزمون پاسخ می‌دهد و در آخر معلم نیز به او نمره قبولی می‌دهد. یاد گرفتن درس‌ها، پیامد فعالیت اوست و دادن نمره خوب توسط معلم، پیامد کنش اوست که اولی و دومی

(۱) طبیعی - طبیعی - احتمالی است - به اراده فرد انسانی وابسته است.

(۲) غیرارادی - طبیعی - به اراده فرد انسانی وابسته نیست - قطعی نیست.

(۳) غیرارادی - ارادی - به اراده فرد انسانی وابسته نیست - قطعی نیست.

(۴) طبیعی - ارادی - احتمالی است - به اراده فرد انسانی وابسته نیست.

۳۸ | کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) پیامدهای کنش نیز همانند خود کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌هاست.

(ب) پیامدهای ارادی کنش، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.

(ج) با توجه به ارادی بودن کنش، فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب آدمی و بسته شدن ناخودآگاه چشم، کنش می‌باشند.

(د) در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

(۴) غ - ص - غ - ص

(۳) غ - ص - ص - ص

(۲) ص - ص - غ - غ

(۱) ص - ص - ص - غ

۳۹ | به ترتیب پاسخ صحیح هر یک از پرسش‌های زیر، در کدام گزینه آمده است؟

• قرار گرفتن انسان بر سر دوراهی برای انجام کاری، به کدام ویژگی کنش اشاره دارد؟

• سخن گفتن یک کنش است، نبود کدام ویژگی باعث می‌شود که ما کلمات را نشناسیم و از گفتار بازمانیم؟

• مبتلا شدن به ویروس کرونا به دلیل نداشتن ماسک و دستکش، جزء کدام نوع از پیامدهای کنش است؟

• کنترل خشم توسط کنشگر و تقدیر دیگران از او، به کدام نوع از پیامدهای کنش اشاره دارد؟

(۱) ارادی بودن کنش - ارادی بودن کنش - پیامدهای غیرارادی - پیامدهای غیرارادی

(۲) وجود آگاهی - هدف دار بودن کنش - پیامدهای ارادی - پیامدهای غیرارادی

(۳) وجود آگاهی - معنادار بودن کنش - پیامدهای ارادی - پیامدهای ارادی

(۴) ارادی بودن کنش - آگاهانه بودن کنش - پیامدهای غیرارادی - پیامدهای ارادی

۴۰ | هر یک از عبارت های زیر، به ترتیب بیانگر کدام ویژگی های کنش انسانی می باشد؟

- مسافری که به دلیل بلد نبودن مسیرها و خیابان های یک شهر در آن شهر، گم می شود.
- استادی که به قصد تدریس در دانشگاه فردوسی مشهد، به فرودگاه می رود تا سوار هواپیما شود.
- دانش آموزی که می داند باید تکالیف درسی خود را انجام دهد، ولی تصمیم به انجام آن نمی گیرد.
- دانشجویی که برای شرکت کردن یا نکردن در کنکور کارشناسی ارشد، دچار تردید می شود.

(۱) آگاهانه بودن کنش - ارادی بودن کنش - هدفدار بودن کنش - ارادی بودن کنش

(۲) هدفدار بودن کنش - معنادار بودن کنش - هدفدار بودن کنش - آگاهانه بودن کنش

(۳) هدفدار بودن کنش - ارادی بودن کنش - معنادار بودن کنش - معنادار بودن کنش

(۴) آگاهانه بودن کنش - هدفدار بودن کنش - ارادی بودن کنش - ارادی بودن کنش

۴۱ | کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت های زیر را به درستی بیان می کند؟

(الف) انسان ها در بسیاری از موارد، از انجام برخی کنش ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می کنند.

(ب) پیامدهای غیرارادی کنش انسانی، احتمالی است؛ یعنی اگر افراد نخواهند، انجام نمی گیرد.

(ج) کنش انسان ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت می گیرد و تا آگاهی نباشد، کنشی صورت نمی گیرد.

(د) کنش، ویژگی هایی دارد که آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می کند و به انجام دهنده آن، کنشگر می گویند.

(۱) ص - ص - غ - ص (۲) ص - غ - ص - غ (۳) غ - غ - ص - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۴۲ | عبارت های بیان شده در کدام گزینه، همگی کنش محسوب می شوند؟

(۱) چرخش ماه به دور زمین - مرور مطالب درسی توسط دانش آموز - مسواک زدن - حرکت ابرها

(۲) ورزش کردن - مطالعه کتاب های درسی توسط دانش آموز - کنترل خشم - وضو گرفتن

(۳) رعایت حیا - فعالیت دستگاه گوارش آدمی - شرکت در انتخابات - نماز خواندن

(۴) کشت و زرع توسط کشاورز - تغییر هوای کلاس بر اثر باز شدن پنجره - سیگار کشیدن - ماسک زدن

۴۳ | عبارت های «ممکن است فردی به کاری آگاه باشد، ولی تصمیم به انجام آن نگیرد» و «فعالیت انسان با قصد خاصی انجام می شود، اگر چه ممکن است همیشه به آن نرسد»، به ترتیب بیانگر کدام ویژگی های کنش است؟

(۱) معنادار بودن کنش - آگاهانه بودن کنش (۲) ارادی بودن کنش - آگاهانه بودن کنش

(۳) ارادی بودن کنش - هدفدار بودن کنش (۴) معنادار بودن کنش - هدفدار بودن کنش

۴۴ | به ترتیب، کدام گزینه به «تعریف کنش» و «ویژگی ارادی بودن کنش» اشاره دارد؟

(۱) در علوم انسانی، کنش ویژگی هایی دارد که آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می کند - اگر فردی شناخت خود را نسبت به کلمات و معانی آن ها در یک زبان از دست بدهد، دیگر نمی تواند با آن زبان سخن بگوید.

(۲) به فعالیتی که تمام مخلوقات در جهان انجام می دهند، کنش می گویند - فعالیت هایی مانند ضربان قلب، گردش خون و بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر، از ویژگی های ارادی بودن کنش می باشد.

(۳) در علوم انسانی، به فعالیتی که انسان انجام می دهد، کنش می گویند - ممکن است فردی به کاری آگاه باشد، ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

(۴) به فعالیتی که انسان و سایر موجودات انجام می دهند، در زبان فارسی کنش می گویند - این که انسان برای انجام کاری مثلاً رفتن به پارک یا استراحت در خانه بر سر دوراهی قرار بگیرد.

۴۵ | کدام مورد، نمونه ای از پیامدهای غیرارادی کنش است و با توجه به پیامدهای غیرارادی کنش، کدام عبارت زیر، درست می باشد؟ (به ترتیب)

(۱) سلامتی جسم در نتیجه ورزش کردن - پیامدهایی که نتیجه طبیعی کنش هستند و لازم نیست کنشگری آن ها را اراده کند.

(۲) پاکیزه شدن دست در نتیجه وضو گرفتن - پیامدهایی که به اراده خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

(۳) پاسخ به پرسش های آزمون در نتیجه مطالعه - این دسته از پیامدها، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن ها را انجام دهد.

(۴) پاسخ دادن یا ندادن به سلام فرد دیگر - همه پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی بستگی ندارند.

درس دوم

پدیده های اجتماعی ۲

فب بریم سراغ درس دوم. این درس هم مثل درس قبل مثال های خارج از کتاب زیادی داره و برای پاسخ دادن به سوال هاش باید اول مفاهیم اصلی و اساسی درس رو یاد بگیریم. پس لازمه که اول عبارات کلیدی درس رو درک کنی و مثال هاش رو تو ذهنت پیاری. بزن بریم! مثال هایی رو که کتاب درسی برات زده لازم نیست حفظ شن، بیشتر سعی کن بفهمی هدف از آوردن این مثال ها چی بوده و هست ... تو سالای قبل سوالات ساده تری از این درس مطرح می شد اما در سال های اخیر تستا ترکیبی تر و پیچیده تر شدن، تستای کنکور و بی بی و میفهمی منظورم چیه ...

کنش اجتماعی چیست؟

انواع کنش

- بیرونی؛ مانند راه رفتن و نشستن
- درونی؛ مانند تفکر و تخیل
- فردی؛ مانند مسواک زدن
- اجتماعی؛ مانند مشورت کردن با دیگران یا هل دادن تو مترو

توجه داشته باشید، هر یک از مثال هایی که در بالا ذکر شد می تواند در حالی که بیرونی یا درونی است، فردی یا اجتماعی نیز باشد. به جدول زیر توجه کن.

کنشی است که بدون توجه به دیگران بوده و نمود بیرونی ندارد؛ مثل فکر کردن	درونی	کنش فردی
کنشی است که بدون توجه به دیگران است اما نمود بیرونی دارد؛ مثل مطالعه کردن در تنهایی در اتاق خود	بیرونی	
کنشی است که با توجه به دیگران انجام می شود اما نمود بیرونی ندارد؛ مثل آماده کردن متن سخنرانی در ذهن	درونی	کنش اجتماعی
کنشی است که با توجه به دیگران انجام می شود اما نمود بیرونی دارد؛ مثل سخنرانی کردن در یک سالن پر از تماشاچی	بیرونی	

فرض کنید در اتاقی به تنهایی مشغول غذا خوردن هستید (کنش فردی) اگر شخصی در این حین وارد شود، مسلماً شما سعی می کنید مؤدب تر رفتار کنید مثلاً مراقب هستید غذا روی لباستان نریزد و ... (کنش اجتماعی) یا تصور کنید مشغول تمرین برای مسابقه گویندگی هستید (کنش فردی) اما اگر در همین زمان مهمانی به خانه شما بیاید، تمرین خود را متوقف می کنید (کنش اجتماعی).

تغییری که در رفتار شما ایجاد شده است به علت حضور دیگری و توجه شما به او، ویژگی ها و اعمال آن فرد است و کسانی که کنشگران با توجه به آن ها دست به کنش می زنند، متفاوت اند.

تعریف کنش اجتماعی: نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می شود. در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی ها و اعمال آن هاست.

نکته کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی گیرد؛ برای مثال رعایت مقررات راهنمایی و رانندگی حتی در خیابانی که هیچ اتومبیلی جز شما نیست باز هم کنش اجتماعی به حساب می آید.

نکته کنش هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن ها اتفاق می افتد، کنش اجتماعی نیستند؛

مانند این که بدون توجه به حضور دیگران در کتابخانه، با صدای بلند درس بخوانید.

در کتاب مفاتیح الحیاة اثر آیت الله جوادی آملی، مطالبی در خصوص آداب مناسبات و ارتباطات انسان با دیگران آورده شده است.

این تصویر که بی بی مهداق بارز شعره «هرگز وجود ماضی غایب شنیده ای؟! من در میان جمع و دلم پای دیگر است» هست!

پدیده‌های اجتماعی کدام‌اند و چگونه شکل می‌گیرند؟

در جهان اطراف ما، پدیده‌های مختلفی وجود دارد؛ پدیده‌های طبیعی، پدیده‌های انسانی، پدیده‌های اجتماعی و ...
تعریف پدیده‌های اجتماعی: به کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده‌های اجتماعی می‌گویند؛ مانند بانک، پوشش، خانواده، مدرسه، گروه دوستان، هنجارها، نمادها، ارزش‌ها و ... این پدیده‌ها نتیجه کنش افراد هستند؛ یعنی انسان، آن‌ها را خلق می‌کند.

بسیاری از آداب و مقرراتی که در طول روز ملزم به رعایت آن‌ها هستیم، محصول همین پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند؛ این آداب و مقررات فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای ما به وجود می‌آورند که بدون آن‌ها نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم؛ برای مثال مقررات راهنمایی و رانندگی فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را ایجاد می‌کند؛ از جمله این‌که باید پشت چراغ قرمز توقف کرد یا با سرعت مجاز رانندگی کرد و البته فرصت‌هایی را نیز مانند رفت و آمد ایمن و سریع را فراهم می‌کند.

نکته خردترین پدیده اجتماعی، کنش اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی آثار و پیامدهای آن هستند؛ پس اگر کنش اجتماعی نباشد هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ ارزشی محقق نمی‌شود.

مثلاً فردی به تنهایی و با صدای بلند در مکانی در حال مطالعه است؛ در این زمان اگر شخص دیگری وارد شود، مطالعه او (در صورت توجه به حضور دیگری) به کنش اجتماعی تبدیل می‌شود و پای ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی به میان می‌آید. او برای رعایت حقوق دیگران (تحقق یک ارزش) باید در حضور دیگران، آرام مطالعه کند. (پیدایش یک هنجار)

تعریف هنجار اجتماعی: شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است؛ مانند شیوه‌های مختلف عزاداری یا احوالپرسی در هر جامعه. (این‌که بالاخره دو تا ماچ کنیم یا سه تا، معضل شده)

نکته ترکیبی درس ۴ دهم: این عبارت که برای دانا شدن باید به مدرسه رفت، یک هنجار اجتماعی است.

تعریف ارزش اجتماعی: آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش همگان هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند؛ مانند عدالت، آزادی و ...

نکته ترکیبی درس ۴ دهم: این که مردم عقیده دارند دانایی از نادانی بهتر است، یک ارزش اجتماعی محسوب می‌شود.

اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

نکته ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.
 ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از تحقق پیدا کردن به وسیله کنش‌های اجتماعی با پدیده‌های «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» روبه‌رو می‌شوند؛ این دو پدیده به وسیله ۱) تعلیم و تربیت ۲) تشویق ۳) تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل می‌کنند و افراد نیز با عمل کردن بر اساس ارزش‌ها و هنجارها، به آن‌ها تداوم می‌بخشند و تمام پدیده‌های اجتماعی خرد (کوچک) و کلان (بزرگ) به همین طریق شکل می‌گیرند.

اگر از شما سؤال شود که «چرا پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند؟» چه خواهید گفت؟

آدمیان پدیده‌های اجتماعی را در ارتباط با یک‌دیگر ایجاد می‌کنند و از آن‌جا که افراد انسانی با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند. پدیده‌های اجتماعی به مرور (نه یهو) از انسان‌هایی که آن‌ها را ایجاد کرده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه خواهد یافت که افراد احساس می‌کنند پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی‌اند. درحالی‌که پدیده‌های اجتماعی مخلوق انسان‌ها و نتیجه کنش افراد هستند، ولی پدیده‌های طبیعی را انسان‌ها خلق نکرده‌اند.

انسان در خدمت پدیده‌های اجتماعی خودش! انسان‌ها برای تأمین نیاز و تأمین سعادت خود، پدیده‌های اجتماعی را پدید می‌آورند ولی در مواردی که انسان آن‌ها را اصل قرار داده و هدف اولیه که تأمین نیاز و سعادت بشر بود در حاشیه قرار می‌گیرد؛ در واقع به جای اینکه این پدیده‌ها در خدمت بشر باشند، انسان‌ها را به خدمت می‌گیرند؛ مثال بارز آن، مراسم هئابدون، عروسی، پاتفری و کلی مراسم دیگه‌اس که اول هدف از شون تشکیل خانواده و مقدمه و اعلام ازدواج بوده اما الآن هزینه لباس عروس و تالار و گل و ... باعث شده مشکلات زیادی به وجود بیاد. (یا مثلاً گوشی موبایل، قطعاً هدف سازنده‌اش این نبوده که ما ۲۴ ساعته کلمون توش باشه!) (ع)

علت	معلول
توجه به دیگران، اعمال و ویژگی‌های آنان	تبدیل کنش فردی به کنش اجتماعی یا شکل‌گیری کنش اجتماعی
انجام کنش اجتماعی	۱) تحقق پدیده‌های اجتماعی مانند هنجارها، ارزش‌ها و سایر پدیده‌های خرد و کلان
آگاهانه، ارادی و هدفمند بودن کنش آدمیان	۲) پیدایش فرصت‌ها و محدودیت‌های اجتماعی
عمل کردن بر اساس ارزش‌ها و هنجارها	معنادار بودن پدیده‌های اجتماعی
جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی	تداوم بخشیدن به آن‌ها
	انتقال ارزش‌ها و هنجارها به افراد

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۴۶ | هر یک از موارد زیر به ترتیب مصداق چیست؟

- مدرسه
- ادب، آداب دارد
- دعا در حق فرزندان

- (۱) کنش اجتماعی - پدیده اجتماعی - کنترل اجتماعی
- (۲) پدیده اجتماعی - فرصتی برای کنش اجتماعی - کنش اجتماعی
- (۳) فرصتی برای کنش اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های پدیده اجتماعی - جامعه‌پذیری
- (۴) نهاد اجتماعی - ارزش اجتماعی - کنش فردی

۴۷ | به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤال‌های زیر کدام است؟

- هدف از حذف پوشش دینی در دوره رنسانس چه بود؟
- رفتار متناسب با منافع آیندگان بیان‌کننده چیست؟
- جنبش عدم تعهد در برابر کدام سیاست شکل گرفته است؟

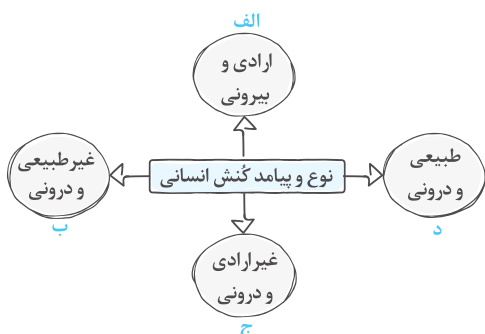
- (۱) بازگشت به فرهنگ اساطیری - هنجار اجتماعی - کاهش اهمیت مرزهای سیاسی
- (۲) عبور از مسیحیت و تداوم فرهنگ یونان - جامعه‌پذیری - عدم حمایت از جنبش‌های اسلامی
- (۳) بسط ابعاد دنیوی و این جهانی خود - کنش اجتماعی - جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی
- (۴) بازگشت به فرهنگ یونان و رم باستان - پدیده اجتماعی - نادیده گرفتن ملت‌های مسلمان در جریان جهانی‌سازی

۴۸ | به ترتیب، این موارد با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی
- فراهم کردن انگیزه شناخت متقابل
- رفتار متناسب با منافع آیندگان

- (۱) روشنگری پایان قرن بیستم - قبول تفاوت‌ها در فرهنگ جهانی - کنش اجتماعی
- (۲) روشنگری پایان قرن نوزدهم - تأکید بر شباهت‌ها در فرهنگ جهانی - پدیده اجتماعی
- (۳) رواج اندیشه‌های پست‌مدرنیستی - تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌ها - ارزش اجتماعی
- (۴) افول آرمان‌های پس از رنسانس - تناسب زندگی فردی با زندگی فرهنگی - کنترل اجتماعی

۴۹ | هر یک از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام قسمت از نمودار است؟

- اجازه خواستن از معلم

- یاد گرفتن درس

- پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی

- غمگین شدن از یک خبر

- (۱) الف - ج - د

- (۲) ب - د - الف - ج

- (۳) الف - ج - الف - د

- (۴) ج - الف - الف - ب

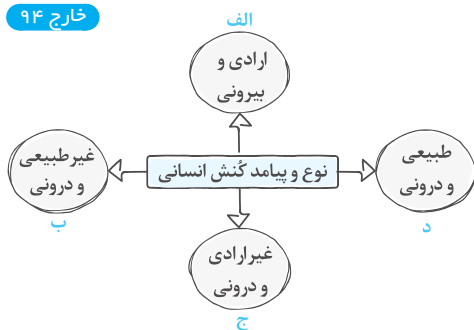
۵۰ | در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناختی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید.

«در یک دبستان، زنگ کلاس به صدا درآمد. دانش‌آموزان با رعایت حق تقدم وارد کلاس شدند. یکی از دانش‌آموزان که بدون صف و با عجله وارد کلاس شده بود، زمین خورد. بعضی از دانش‌آموزان به او خندیدند. معلم در مورد عدم رعایت مقررات، مطالبی را به دانش‌آموزان گوشزد کرد.»

- (۱) کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری
- (۲) کنش فردی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی
- (۳) جامعه‌پذیری - هنجار اجتماعی - پیامد غیرارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی
- (۴) ارزش اجتماعی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی

خارج ۹۴

خارج ۹۴ - + درس ۱ دهم

۵۱ | هر یک از عبارات زیر، مربوط به کدام قسمت نمودار است؟

- یاد گرفتن درس
- شکست ناشی از تصمیم احساسی
- قبولی در امتحان
- نشاط پس از ورزش

- (۱) الف - د - ج - الف
(۲) ب - الف - ج - د
(۳) ج - الف - الف - ب
(۴) ج - ج - الف - د

۵۲ | در متن زیر، مفاهیم جامعه‌شناختی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید.

«در یک ایستگاه مترو، عده‌ای از مسافران بدون رعایت حق تقدم به سمت درها هجوم آوردند. دو مسافر سالمند از قطار جا ماندند. جوانی که شاهد این صحنه بود متأثر شده و به مأمور ایستگاه اعتراض کرد که در مورد رعایت نوبت به مسافران تذکر دهد.»

- (۱) کنش اجتماعی - پیامد غیرارادی کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - کنترل اجتماعی
- (۲) کنش انسانی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - جامعه‌پذیری
- (۳) کنش اجتماعی - پیامد غیرطبیعی کنش اجتماعی - کنش انسانی - جامعه‌پذیری
- (۴) پدیده اجتماعی - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - کنترل اجتماعی

داخل ۹۳ - با کمی تغییر

۵۳ | در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید.

«در خیابان شلوغی، یک تصادف رانندگی رخ داد، عده‌ای برای مشاهده صحنه تصادف جمع شدند، از این میان چند نفر نسبت به فرد حادثه دیده بی تفاوت نبوده و برای کمک به وی اقدام کردند. پلیس برای شناسایی مقصر در صحنه حضور یافت.»

- (۱) کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - جامعه‌پذیری
- (۲) کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - کنترل اجتماعی
- (۳) پیامد طبیعی کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - جامعه‌پذیری
- (۴) پیامد غیرارادی کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی

داخل ۹۲

۵۴ | کدام یک در ارتباط با پدیده‌های اجتماعی صحیح نیست اما در رابطه با ارزش اجتماعی، صحیح است؟

- (۱) کنش‌های انسانی و پیامدهایی که به دنبال دارند همان پدیده‌های اجتماعی‌اند - ارزش‌های اجتماعی مقتضی کنش‌های متناسب با خود هستند.
- (۲) هر یک از پدیده‌های اجتماعی در تناسب با دیگر پدیده‌های اجتماعی شکل می‌گیرد - اگر کنش انسانی نباشد هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شود.
- (۳) پدیده‌های اجتماعی مستقل از یکدیگر تحقق پیدا می‌کنند - ارزش‌های اجتماعی آن دسته از ارزش‌هایی هستند که افراد جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.
- (۴) نخستین پدیده‌های اجتماعی کنش اجتماعی است - ارزش‌هایی که صورت اجتماعی پیدا کرده باشند کنش‌هایی را که متناسب با ارزش‌های ناشناخته و مغایر باشند کنترل می‌کنند.

۵۵ | اجتماعی بودن کنش به چیست و اگر کنش اجتماعی نباشد، چه اتفاقی رخ می‌دهد؟

- (۱) آگاهی و اراده آدمی ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست - هیچ یک از ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی محقق نمی‌شوند.
- (۲) ارزش‌های مورد توجه و پذیرش همگان، مشمول گرایش و تمایل افراد جامعه باشد - هنجارهای اجتماعی مورد قبول افراد جامعه قرار نمی‌گیرند.
- (۳) آگاهی و اراده آدمی ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست - هنجارهای اجتماعی مورد قبول افراد جامعه قرار نمی‌گیرند.
- (۴) ارزش‌های مورد توجه و پذیرش همگان، مشمول گرایش و تمایل افراد جامعه باشد - هیچ یک از ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی محقق نمی‌شوند.

۵۶ | تحقق عدالت، آزادی و سعادت به بستگی دارد؛ زیرا اگر

- (۱) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ ارزش و آرمانی محقق نمی‌شود.
- (۲) هنجارها و ارزش‌ها - هنجار و ارزش‌ها نباشند، پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی ایجاد نمی‌شوند.
- (۳) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی نباشد، انتظارات و توقعات لازم برای نقش‌های اجتماعی به وجود نمی‌آید.
- (۴) هنجارها و ارزش‌ها - هنجار و ارزش‌ها نباشند، نظام‌های اجتماعی خرد و کلان شکل نمی‌گیرند.

۵۷ | به ترتیب پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- به شیوه انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است، چه می‌گویند؟
 - کدام عامل، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کند؟
 - پدیده‌های مطلوب و خواستنی که افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند را چه می‌نامند؟
- (۱) ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی - پدیده اجتماعی
(۲) ارزش اجتماعی - پدیده طبیعی - ارزش اجتماعی
(۳) هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی - پدیده اجتماعی
(۴) هنجار اجتماعی - پدیده اجتماعی - ارزش اجتماعی

۵۸ | به ترتیب کدام یک از گزینه‌های زیر، تعریف «کنش اجتماعی» نیست؟ و کدام یک از فعالیت‌های زیر، کنش اجتماعی محسوب می‌شود؟

- (۱) در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست - تفکر و تخیل
(۲) نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود - برنامه‌ریزی برای مطالعه درسی
(۳) کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرد - رعایت حق تقدم در رانندگی
(۴) کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد - تصور رودخانه‌ای خروشان

۵۹ | در کدام گزینه عبارت‌های دو طرف، با هم تناسب ندارند؟

- (۱) پدیده‌های اجتماعی: آن‌ها را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و چون افراد، با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، معنادار هستند.
(۲) ارزش اجتماعی: رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه‌شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، ارزش اجتماعی است.
(۳) کنش اجتماعی: خردترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن هستند.
(۴) هنجار اجتماعی: احوالپرسی از دیگران، یک شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

۶۰ | به ترتیب هر یک از گزاره‌ها یا مفاهیم «پدیده مطلوب و خواستنی»، «انجام شدن با توجه به دیگران»، «خردترین پدیده اجتماعی» و «شیوه انجام کنش اجتماعی»، با کدام یک از گزینه‌های زیر ارتباط دارند؟

- (۱) کنترل اجتماعی - هنجار اجتماعی - نهاد اجتماعی - ارزش اجتماعی
(۲) ارزش اجتماعی - کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی
(۳) پدیده اجتماعی - کنش اجتماعی - نهاد اجتماعی - جامعه‌پذیری
(۴) هنجار اجتماعی - کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی

۶۱ | کدام یک از موارد زیر، کنش اجتماعی نیست و همه موارد بیان شده در کدام گزینه، کنش اجتماعی محسوب می‌شوند؟

- (۱) کنش‌هایی را گویند که آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست - راه رفتن در خیابان، احترام به معلم
(۲) نوعی از کنش انسانی است که با توجه به دیگران انجام می‌شود - پاسخ سلام را دادن، چت کردن افراد در فضای مجازی
(۳) نوعی از کنش انسانی است که تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد - برنامه‌ریزی برای درس خواندن، شرکت در مسابقات المپیک
(۴) کنش‌هایی را گویند که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد - توقف راننده پشت چراغ قرمز، خرید از بازار

۶۲ | نوع هر یک از کنش‌های زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

«ادراک - راه رفتن - مشورت کردن - مسواک زدن»

- (۱) درونی - درونی - اجتماعی - درونی
(۲) فردی - بیرونی - بیرونی - درونی
(۳) فردی - فردی - درونی - فردی
(۴) درونی - اجتماعی - اجتماعی - فردی

۶۳ | کدام گزینه به درستی به فردی یا اجتماعی بودن کنش‌های زیر اشاره دارد؟

- بوق زدن برای سریع تر حرکت کردن ماشین جلویی
- رعایت حق تقدم هنگام سوار شدن به اتوبوس
- توقف پشت چراغ قرمز چهارراه در نیمه‌شب

- (۱) اجتماعی - فردی - اجتماعی
(۲) فردی - اجتماعی - فردی
(۳) اجتماعی - اجتماعی - فردی
(۴) اجتماعی - اجتماعی - اجتماعی

۶۴ | مفهوم کدام گزینه با عبارت «دانش‌آموزان با ورود معلم به کلاس از جای خود برخاستند» تناسب بیشتری دارد؟

- (۱) بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار می‌گیرند.
(۲) اگر کنش اجتماعی نباشد هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، آزادی و امنیت نیز محقق نمی‌شود.
(۳) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از این‌که از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق پیدا کردند، پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند.
(۴) کنش اجتماعی نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در این کنش آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

۶۵ | کدام گزینه مثالی برای بیت «هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای / من در میان جمع و دلم جای دیگرست» نیست؟

- (۱) دانش‌آموزی که سر کلاس درس، به تعطیلات آخر هفته فکر می‌کند.
(۲) فردی که در یک کتابخانه شلوغ با صدای بلند مطالعه می‌کند.
(۳) شخصی که بدون رعایت صف و توجه به دیگران وارد اتوبوس می‌شود.
(۴) راننده‌ای که در یک چهارراه خلوت، پشت چراغ قرمز می‌ایستد.

۶۶ | خردترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی هستند.

- (۱) کنش اجتماعی - آثار و پیامدهای آن
(۲) کنش فردی - آثار و پیامدهای آن
(۳) کنش اجتماعی - خصوصیات و ویژگی‌های آن
(۴) کنش فردی - خصوصیات و ویژگی‌های آن

۶۷ | درباره شیوه انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است و همچنین آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی که مورد توجه و

پذیرش همگان‌اند، کدام گزینه به ترتیب درست و نادرست است؟

- (۱) هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی
(۲) ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی
(۳) هنجار اجتماعی - کنترل اجتماعی
(۴) ارزش اجتماعی - کنترل اجتماعی

۶۸ | دو فرایند و به ترتیب از طریق و ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل می‌کنند.

- (۱) کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - تعلیم و تربیت - تشویق و تنبیه
(۲) جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی - نقش‌پذیری - تشویق و تنبیه
(۳) کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - تشویق و تنبیه - نقش‌پذیری
(۴) جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی - تعلیم و تربیت - تشویق و تنبیه

۶۹ | ارزش‌های اجتماعی بعد از آن‌که از طریق تحقق پیدا کردند، به وسیله تداوم پیدا می‌کنند.

- (۱) هنجارهای اجتماعی - پدیده جامعه‌پذیری
(۲) کنش‌های اجتماعی - پدیده جامعه‌پذیری
(۳) کنش‌های اجتماعی - عمل کردن بر اساس آن‌ها
(۴) هنجارهای اجتماعی - عمل کردن بر اساس آن‌ها

۷۰ | اگر کنش اجتماعی نباشد چه اتفاقی می‌افتد و قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی مصداق کدام پدیده اجتماعی‌اند؟

- (۱) هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند - هنجار اجتماعی
(۲) هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند - ارزش اجتماعی
(۳) هیچ‌یک از پدیده‌های اجتماعی مورد توجه، پذیرش و گرایش افراد جامعه قرار نمی‌گیرند - ارزش اجتماعی
(۴) هیچ‌یک از پدیده‌های اجتماعی مورد توجه، پذیرش و گرایش افراد جامعه قرار نمی‌گیرند - هنجار اجتماعی

۷۱ | چه تعداد از گزاره‌های زیر به ارزش‌های اجتماعی اشاره می‌کند؟

- اسراف امری ناپسند است.
● آزادی حق همه انسان‌هاست.
● همه انسان‌ها با یک‌دیگر برابرند.
● مسلمانان نباید دروغ بگویند.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۷۲ | متن زیر به ترتیب کدام مفاهیم جامعه‌شناختی را بیان می‌کند؟

«فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه می‌کند، حال اگر فرد دیگری وارد اتاق شود، او برای رعایت حقوق دیگران باید آرام مطالعه کند.»

- (۱) کنش اجتماعی - کنش فردی - پیامد طبیعی کنش - ارزش اجتماعی
(۲) خردترین پدیده اجتماعی - کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی
(۳) عمل و رفتار انسان - خردترین پدیده اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی
(۴) کنش فردی - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - پیامد ارادی کنش

۷۳ | کدام گزینه جدول روبه‌رو را به درستی کامل می‌کند؟

علت	معلول
(الف)	تبدیل کنش فردی به کنش اجتماعی
انجام کنش اجتماعی	(ج)
(ب)	معنادار بودن کنش

- (۱) حضور فیزیکی دیگران - معنادار بودن پدیده‌های اجتماعی - تحقق پدیده‌های اجتماعی
(۲) توجه به دیگران - آگاهانه، ارادی و هدفمند بودن کنش - درونی‌سازی پدیده‌های اجتماعی
(۳) توجه به اعمال دیگران - معنادار بودن پدیده‌های اجتماعی - درونی‌سازی پدیده‌های اجتماعی
(۴) توجه به ویژگی‌های دیگران - آگاهانه، ارادی و هدفمند بودن کنش - تحقق پدیده‌های اجتماعی

۷۴ | می‌توان گفت پدیده‌های اطراف ما اجتماعی نیستند و پدیده‌های خرد و کلان اجتماعی تحت تأثیر کنش اجتماعی شکل می‌گیرند و

..... پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.

- (۱) همه - برخی از - برخی از - همه - همه
(۲) برخی از - همه - همه - همه
(۳) برخی از - برخی از - همه
(۴) همه - همه - برخی از

۷۵ | کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب به کنش‌های درونی و کنش‌های بیرونی اشاره دارد؟

- (۱) ضربان قلب و ادراک - گردش خون و راه رفتن
(۲) ضربان قلب و گردش خون - مسواک زدن و نشستن
(۳) راه رفتن و تفکر - نشستن و مسواک زدن
(۴) ادراک و تفکر - راه رفتن و نشستن

۷۶ | تعداد کنش‌های انسانی را در متن زیر پیدا کنید و مشخص کنید چه تعداد از این کنش‌ها بیرونی‌اند؟

«دانش‌آموزی کتاب درسی خود را به درستی مطالعه می‌کند؛ اول این‌که مطالب درسی را به خوبی یاد می‌گیرد و دوم به پرسش‌های آزمون پاسخ می‌دهد. معلم نیز متناسب با تلاش او نمره قبولی می‌دهد.»

- (۱) ۳ - ۳ (۲) ۲ - ۴ (۳) ۲ - ۳ (۴) ۳ - ۴

۷۷ | هنجارها و ارزش‌ها بعد از آن‌که تحقق پیدا می‌کنند، با «تعلیم و تربیت» و «تشویق و تنبیه» به ترتیب پدیده‌های و را ایجاد می‌کنند؛

برای مثال، آشنا کردن افراد جامعه با آسیب‌های سیگار کشیدن، مصداق و ممنوعیت این کنش در مکان‌های عمومی، نمونه است.

- (۱) جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی - دومی - اولی
(۲) جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی - اولی - دومی
(۳) کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - اولی - دومی
(۴) کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری - دومی - اولی

۷۸ | گزاره‌های زیر را با انتخاب گزینه صحیح تکمیل کنید.

الف) اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از محقق نمی‌شوند.

ب) هنجارها و ارزش‌ها بعد از آن‌که از طریق تحقق پیدا می‌کنند، با «تشویق و تنبیه» و «تعلیم و تربیت»، به ترتیب پدیده‌های و را ایجاد می‌کنند.

- (۱) نقش‌های اجتماعی - تعامل با سایر پدیده‌های اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی
(۲) ارزش‌های اجتماعی - کنش‌های اجتماعی انسان‌ها - کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری
(۳) ارزش‌های اجتماعی - تعامل با سایر پدیده‌های اجتماعی - کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری
(۴) نقش‌های اجتماعی - کنش‌های اجتماعی انسان‌ها - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی

۷۹ | هر یک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام یک از پدیده‌های اجتماعی اشاره می‌کند؟

«رعایت حقوق دیگران - جریمه شدن توسط پلیس - آشنا کردن افراد با آسیب‌های سیگار»

- (۱) ارزش اجتماعی - کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری
(۲) هنجار اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی
(۳) ارزش اجتماعی - جامعه‌پذیری - جامعه‌پذیری
(۴) هنجار اجتماعی - کنترل اجتماعی - کنترل اجتماعی

+ درس ۱ دهم

۸۰ | کدام گزینه در رابطه با کنش اجتماعی درست نیست؟

- (۱) تنها در حضور فیزیکی افراد صورت نمی‌گیرد.
(۲) بالا رفتن فردی از دیوار خانه دیگران حتی اگر خیابان خلوت باشد و کسی او را نبیند یک کنش اجتماعی است.
(۳) کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد کنش اجتماعی‌اند.
(۴) آگاهی و اراده کنش‌گر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

+ درس ۱ دهم

۸۱ | کدام گزینه درباره عبارت زیر، اطلاعات نادرستی ارائه می‌دهد؟

«ما به دوست خود سلام می‌کنیم یا پاسخ سلام او را می‌دهیم.»

- (۱) کنش‌ها انواع مختلفی دارند برخی از آن‌ها درونی‌اند و برخی مانند سلام کردن بیرونی محسوب می‌شوند.
(۲) کنش اجتماعی نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام شده و اراده کنشگر ناظر به دیگران است.
(۳) دسته‌ای از کنش‌ها که کنش اجتماعی خوانده می‌شوند، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرند.
(۴) دسته‌ای از پیامد کنش‌ها به اراده افراد انسانی وابسته‌اند و احتمالی هستند.

+ درس ۱ و ۹ دهم

۸۲ | مفاهیم جامعه‌شناختی به کار رفته در عبارت زیر به ترتیب کدام است؟

«راننده‌ای با سرعت غیرمجاز در یک خیابان شلوغ در حال رانندگی است که ناگهان راننده دیگری بدون توجه به وی، جلوی ماشین او می‌پیچد و دو ماشین با هم تصادف می‌کنند.»

- (۱) کجروی اجتماعی - کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش
(۲) کجروی اجتماعی - کنش فردی - پیامد طبیعی کنش
(۳) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - پیامد ارادی کنش
(۴) کنش اجتماعی - کنش فردی - پیامد ارادی کنش

+ درس ۳ دهم

۸۳ | چه تعداد از گزاره‌های زیر، نادرست است؟

- (الف) بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، آثار و پیامدهای کنش اجتماعی هستند که به‌صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار می‌گیرند.
 (ب) بانک، مسجد، پلیس، مدرسه، خانواده، گروه دوستان، نمادها، ارزش‌ها، زلزله، سیل، هنجارهای اجتماعی و پوشش نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند.
 (ج) هنجار اجتماعی شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است؛ مثلاً در هر جامعه‌ای احوالپرسی از دیگران، شیوه‌های معینی دارد.
 (د) اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی، مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

+ درس ۹ دهم

۸۴ | مفاهیم مرتبط با عبارات زیر در کدام گزینه ذکر شده است؟

«کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی - تحقق ارزش‌ها»

- (۱) توجه به دیگران - شیوه انجام کنش اجتماعی - شیوه‌های مختلف احوالپرسی در جوامع مختلف
 (۲) تحقق هنجارها - پدیده اجتماعی - موفقیت‌آمیز بودن جامعه‌پذیری
 (۳) خردترین پدیده اجتماعی - عدالت، امنیت و آزادی - پدیده‌های مطلوب و خواستنی
 (۴) تحقق ارزش‌ها - پدیده دارای مقبولیت اجتماعی - شیوه کنش اجتماعی

+ درس ۴ دهم

۸۵ | هریک از عبارات زیر به کدام یک از پدیده‌های اجتماعی اشاره می‌کند؟

- دانایی از نادانی بهتر است. ● برای دانا شدن باید به مدرسه رفت. ● باید به پدر و مادر خود احترام بگذاریم.
 (۱) ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی
 (۲) هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی
 (۳) ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی
 (۴) هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی

آزمون

۸۶ | خردترین پدیده اجتماعی کدام است و کدام گزینه درباره آن صحیح است؟

- (۱) کنش اجتماعی - آگاهی‌ای که براساس آن شکل می‌گیرد، ناظر به ویژگی دیگران و اعمال خود ماست.
 (۲) کنش اجتماعی - آگاهی و اراده آدمی در این‌گونه کنش‌ها ناظر به دیگران و ویژگی‌های آن‌هاست.
 (۳) هنجار اجتماعی - مورد توجه و پذیرش همگان بوده و افراد یک جامعه نسبت به آن گرایش و تمایل دارند.
 (۴) هنجار اجتماعی - شیوه کنش اجتماعی است که مورد قبول همه افراد جامعه قرار گرفته است.

۸۷ | فردی به تنهایی در اتاقی سیگار می‌کشد. فرد دیگری وارد اتاق می‌شود؛ در این زمان سیگار کشیدن او چه کنشی است و «خاموش کردن سیگار» و

«رعایت حقوق دیگری» به ترتیب بیانگر کدام یک از پدیده‌های اجتماعی است؟

- (۱) فردی - تحقق یک ارزش - پیدایش یک هنجار
 (۲) اجتماعی - پیدایش یک هنجار - تحقق یک ارزش
 (۳) فردی - پیدایش یک هنجار - تحقق یک ارزش
 (۴) اجتماعی - تحقق یک ارزش - پیدایش یک هنجار

۸۸ | در کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر به درستی بیان شده است؟

- (الف) پدیده‌های اجتماعی، به مرور از انسان‌هایی که آن‌ها را به‌وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند.
 (ب) آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی که افراد یک جامعه، نسبت به آن‌ها گرایش دارند، ارزش اجتماعی‌اند.
 (ج) هنجارها از جنس هدف و مقصود هستند و ارزش‌ها از جنس وسیله و روش رسیدن به هنجارها.
 (د) به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند که این پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند.
 (۱) ص - ص - غ - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص - ص

۸۹ | پیامدهای غیرارادی کنش انسان چیست و به شیوه انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است، چه می‌گویند؟ (به ترتیب)

+ درس ۱ دهم

- (۱) احتمالی است؛ یعنی کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را اراده کند - پدیده اجتماعی
 (۲) قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود - هنجار اجتماعی
 (۳) احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود - نهاد اجتماعی
 (۴) قطعی است؛ یعنی اگر افراد آن را اراده کنند، انجام می‌شود و اگر نخواهند انجام نمی‌گیرد - ارزش اجتماعی

۹۰ | عبارتهای زیر، به ترتیب به کدام مفاهیم اشاره دارند؟

- در علوم انسانی، به نوعی کنش می‌گویند که با توجه به دیگران انجام می‌شود.
- آن دسته از پدیده‌های مطلوب را گویند که افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.
- در علوم انسانی، به فعالیتی می‌گویند که انسان انجام می‌دهد و آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می‌کند.
- شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

(۱) کنش اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی - کنش انسانی - هنجار اجتماعی

(۲) کنش اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی

(۳) کنش انسانی - هنجارهای اجتماعی - پدیده اجتماعی - ارزش اجتماعی

(۴) کنش انسانی - هنجارهای اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی

۹۱ | ارزش‌ها از جنس هستند و هنجارها از جنس رسیدن به ارزش‌ها هستند. ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق تحقق

می‌یابند و پدیده‌های و را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند.

(۱) وسیله و روش - هدف و مقصود - نهادهای اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی

(۲) هدف و مقصود - وسیله و روش - نهادهای اجتماعی - طبیعی - اجتماعی

(۳) وسیله و روش - هدف و مقصود - کنش‌های اجتماعی - طبیعی - اجتماعی

(۴) هدف و مقصود - وسیله و روش - کنش‌های اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی

۹۲ | کدام گزینه به ترتیب در رابطه با «پدیده اجتماعی» نادرست است، اما در رابطه با «ارزش‌های اجتماعی» درست می‌باشد؟

(۱) کنش اجتماعی، خردترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن هستند - آن دسته از پدیده‌های مطلوب هستند که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته‌اند.

(۲) پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق نکرده‌اند ولی نتیجه طبیعی کنش‌های افراد هستند - ارزش‌های اجتماعی، از جنس هدف و مقصود هستند و از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.

(۳) پدیده‌های اجتماعی را همانند پدیده‌های طبیعی، انسان‌ها خلق نکرده‌اند - ارزش‌های اجتماعی، از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

(۴) از آن‌جا که افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند - آن دسته از پدیده‌های خواستنی هستند که افراد جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.

۹۳ | به ترتیب، کدام یک از گزینه‌های زیر به «کنش اجتماعی و پیامدهای آن»، «شیوه‌های معین احوالپرسی از دیگران در هر جامعه‌ای» و «جنس قوانین

و مقررات اجتماعی» اشاره دارد؟

(۱) پدیده اجتماعی - کنش‌های انسانی - ارزش‌های اجتماعی (۲) ارزش اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی - هنجارهای اجتماعی

(۳) پدیده اجتماعی - هنجارهای اجتماعی - هنجارهای اجتماعی (۴) ارزش اجتماعی - کنش‌های اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی

۹۴ | مفاهیم «سلام کردن»، «ادب»، «نظم»، «حجاب داشتن» و «ثروت»، بیانگر کدام مفاهیم زیر هستند؟ (به ترتیب)

(۱) هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی

(۲) ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی

(۳) ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی

(۴) هنجار اجتماعی - هنجار اجتماعی - ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی - ارزش اجتماعی

۹۵ | کدام گزینه به ترتیب به «تعریف کنش اجتماعی» و «هنجارهای اجتماعی» اشاره دارد؟

(۱) کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرد - این که به دیگران سلام می‌کنیم و سلام دیگران را پاسخ می‌دهیم.

(۲) کنش‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش افراد جامعه هستند - وقتی فردی برای رعایت حقوق دیگری، باید در حضور دیگران آرام مطالعه کند.

(۳) در این کنش آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست - در هر جامعه‌ای احوالپرسی از دیگران، شیوه‌های معینی دارد.

(۴) نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود - آن دسته از پدیده‌ها که انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از جنس هدف و مقصود هستند.

۱- عبارت اول **بسمه** پاسخ به پرسش چرا چنین کاری را کردی؟ به

هدف دار بودن کنش اشاره دارد.

عبارت دوم **بسمه** معنای کنش دانش آموز اجازه خواستن از معلم است، پس به معنادار بودن کنش اشاره دارد.

عبارت سوم **بسمه** اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن ها از دست بدهیم، از گفتار بازمی مانیم، پس فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی تواند با آن زبان سخن بگوید.

۲- **بررسی گزینه ها:**

۱) هدف دار بودن کنش

۲) معنادار بودن

۳) آگاهانه بودن

۴) نداشتن آگاهی و اراده کافی کودکان در دوران کودکی

۳- به فعالیتی که انسان انجام می دهد «کنش انسانی» می گویند.

کنش انسانی با اراده و آگاهی انسان انجام می شود، یک نویسنده یا هنرمند با آگاهی و اراده می نویسد یا اثری هنری خلق می کند. از تعریف کنش انسانی مشخص می شود، بسیاری از فعالیت هایی که در بدن انسان نیز انجام می شود، کنش انسانی نیستند؛ مانند ضربان قلب آدمی یا رشد سلول های بدن؛ زیرا این گونه فعالیت ها با اراده و آگاهی انسان انجام نمی شود. کنش های انسانی انواع مختلفی دارند، برخی مانند ادراک و تفکر، درونی و بعضی مانند راه رفتن و نشستن بیرونی اند که در صورت سؤال به آن اشاره ای نشده است.

۴- بوق زدن راننده تاکسی برای مسافر ایستاده در کنار خیابان، به معنادار بودن کنش اشاره دارد.

گرفتن تاکسی در بستی به قصد (هدف) رسیدن به فرودگاه، به هدف دار بودن کنش اشاره دارد.

ناتوانی راننده تاکسی در انگلیسی صحبت کردن به دلیل بلد نبودن (آگاه یا آشنا نبودن) آن زبان، به آگاهانه بودن کنش اشاره دارد.

۵- اگر ما، معانی کلمات و اصطلاحات یک زبان را ندانیم، نمی توانیم به آن زبان سخن بگوییم که نشان دهنده ویژگی آگاهانه بودن کنش است.

این که اغلب ایرانیان در روز سیزده بدر هر سال، سبزه گره می زنند، بیانگر معنادار بودن کنش می باشد.

فردی با قرار گرفتن بر سر دوراهی، نمی داند ابتدا تکالیفش را انجام دهد یا استراحت کند، بیانگر ارادی بودن کنش است.

اگر فردی به ترکیه برود ولی نتواند به زبان ترکی صحبت کند و از حرف زدن به زبان ترکی ناتوان شود، بیانگر آگاهانه بودن کنش است.

پیامدهای غیر ارادی کنش به اراده افراد انسانی بستگی ندارند و لازم نیست کنشگری آن ها را اراده کند.

پیامدهای ارادی کنش به اراده افراد انسانی بستگی دارند، چون خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن ها را انجام دهد.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) نادرست - نادرست ۲) درست - نادرست ۳) درست - درست

۷- رفتن دانش آموز به بوفه مدرسه خود به قصد خریدن خوراکی،

بیانگر هدف دار بودن کنش می باشد.

در بسیاری از موارد، آدمیان از انجام برخی کنش ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می کنند.

این که فردی به دلیل آشنا نبودن با یک زبان (مثل ژاپنی) نتواند به آن زبان سخن بگوید، به ویژگی آگاهانه بودن کنش اشاره دارد.

پیامدهای غیر ارادی کنش انسان، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می شود.

۸- در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می دهد، کنش

می گویند؛ یکی از ویژگی های کنش ارادی بودن آن است که تنها در گزینه (۳) به آن اشاره شده است.

۹- الف همه فعالیت هایی که انسان ها انجام می دهند، کنش

محسوب نمی شوند؛ مانند اعمالی که بی اراده از ما سر می زند. (مثل بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر)

۱۰- انتخاب کاشت گندم در یک زمین کشاورزی به جای کشت برنج **بسمه**

ارادی بودن

ناتوانی در تعمیر یک دستگاه برقی **بسمه** آگاهانه بودن

۱۱- با توجه به ویژگی ارادی بودن کنش، فعالیت هایی مانند ضربان

قلب، گردش خون و ... کنش به حساب نمی آیند.

۱۲- **بررسی عبارات نادرست:**

الف) کنش انسان ها ممکن است بر اساس آگاهی صحیح صورت نگیرد.

ب) پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می توان از هر کنشگری پرسید.

۱۳- کنش واحد در موقعیت های مختلف دارای معانی متفاوتی است؛

مثلاً برخاستن از جای خود هنگام ورود معلم به کلاس به معنای احترام است ولی در مجلس نمایندگان و هنگام رأی دادن به لوایح، به معنای تأیید است.

۱۴- انجام نشدن کنش **بسمه** عدم آگاهی و فقدان اراده / ناتوانی در

راه اندازی و استفاده از یک دستگاه پیچیده **بسمه** عدم آگاهی / پاسخگویی مناسب به یک کنش **بسمه** درک صحیح معنای آن

۱۵- علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز برای انجام کنش ضروری است؛

زیرا ممکن است فردی به درست بودن کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن آن نگیرد یا برعکس به نادرست بودن کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن

بگیرد. (هواست باشه هرگاه که در سوال صحبت از تصمیم گیری کنشگر بود، بدون شک ویژگی ارادی بودن کنش مدنظر طرح بوده.)

۱۶- در صورتی که تمام شرایط محیطی، اجتماعی و فردی برای

پاسخگویی به سؤالات امتحان فراهم باشد، ناتوانی دانش آموز در پاسخگویی به سؤالات به علت فقدان آگاهی است.

۱۷- مثال آورده شده در صورت سؤال به موردی اشاره می کند که کنش

(کار، عمل، فعل، رفتار، کردار) بر اساس آگاهی نادرست (تصور غلط این که مداد برای خودش است) شکل می گیرد.

۱۸- برای (به قصد) خنک شدن هوای اتاق **بسمه** هدفمند بودن

تصمیم گرفتن به باز کردن پنجره به جای روشن کردن کولر **بسمه** ارادی بودن

۳۱ الف) فردی با دانستن این که خودکشی گناه کبیره است، دست به

خودکشی می‌زند. **پيامد ارادی بودن**

ب) برخاستن نمایندگان مجلس هنگام تصویب لوایح که نشانه تأیید آن‌ها است. **پيامد معنادار بودن**

۳۲ برخی از پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی؛ یعنی خودکنشگر

یا افراد دیگر وابسته است؛ به همین دلیل به آن‌ها پیامد ارادی می‌گویند. این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد. این پیامدها احتمالی هستند؛ یعنی ممکن است انجام بشوند یا نشوند؛ پرخاشگری کردن یک کنش است پس از پیامدهای ارادی کنش دعوای خیابانی محسوب می‌شود اما پریدن زانو در اثر برخورد با چکش پزشکی کاملاً غیرارادی است.

۳۳ صورت سؤال به پیامدهای ارادی کنش اشاره می‌کند. در همه

گزینه‌ها به جز گزینه (۴) به پیامدهای غیرارادی کنش اشاره شده است.

۳۴ یاد گرفتن درس **پيامد غيرارادی و درونی کنش (ج)**

شکست ناشی از تصمیم احساسی **پيامد غيرارادی و درونی کنش (ج)**

قبولی در امتحان **پيامد ارادی و بیرونی کنش (ب)**

نشاط پس از ورزش **پيامد غيرارادی و درونی کنش (ج)**

۳۵ کنترل اجتماعی و کجروی‌های اجتماعی پیامدهای ارادی فرایند

جامعه‌پذیری اند.

۳۶ راننده‌ای به علت عبور از چراغ قرمز یک چهارراه توسط

دوربین‌های راهنمایی و رانندگی جریمه شد (پیامد غیرارادی) و کمی جلوتر پلیس به علت سرعت زیاد اتومبیل به او دستور توقف داد (پیامد ارادی) اما راننده بدون توجه به پلیس به راه خود ادامه داده و سرانجام به علت عدم توجه به جلو با یک اتومبیل دیگر تصادف کرد (پیامد غیرارادی).

۳۷ یاد گرفتن درس‌ها، پیامد طبیعی و غیرارادی فعالیت اوست و دادن

نمره خوب توسط معلم، پیامد ارادی کنش اوست که اولی حتمی و قطعی است و به اراده فرد انسانی وابسته نیست و دومی حتمی و قطعی نیست و احتمالی است.

۳۸ **بررسی عبارات نادرست:**

الف) همه پیامدهای کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌ها نیست، بلکه گاهی پیامدهای کنش، غیرارادی است.

ج) کنش به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. با توجه به این موضوع، فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب و بسته شدن ناخودآگاه چشم کنش محسوب نمی‌شود.

۳۹ **قرار گرفتن انسان بر سردرواهی برای انجام کاری، ویژگی ارادی**

بودن کنش را نشان می‌دهد.

● اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار بازمی‌مانیم.

● مبتلا شدن به بیماری به دلیل رعایت نکردن بهداشت، (مثل مبتلا شدن به ویروس کرونا به دلیل نداشتن ماسک و دستکش)، پیامد غیرارادی کنش می‌باشد.

● کنترل خشم توسط کنشگر و تقدیر دیگران از او، پیامدهای ارادی کنش می‌باشد.

۱۹ **بررسی گزینه‌ها:**

(۱) درست - درست

(۲) نادرست (پیامدهای طبیعی کنش همان پیامدهای غیرارادی اند.) -

نادرست (پیامدهای غیرطبیعی کنش، احتمالی هستند.)

(۳) درست - درست

(۴) درست - نادرست (هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد.)

۲۰ پاسخ دادن به پرسش‌های آزمون و اعطای نمره مناسب توسط

معلم **پيامد ارادی یا پیامد غیرطبیعی**

راه پیدا کردن به کلاس بالاتر **پيامد غيرارادی یا پیامد طبیعی**

۲۱ آلوده شدن هوا در اثر استفاده از خودروهای فرسوده به

پیامدهای غیرارادی یا طبیعی کنش اشاره دارد؛ این پیامدها به اراده افراد انسانی وابسته نیستند و قطعی اند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند.

۲۲ **بررسی گزینه‌ها:**

(۱) پیامد ارادی - پیامد ارادی (۲) پیامد ارادی - پیامد غیرارادی

(۳) پیامد غیرارادی - پیامد غیرارادی (۴) پیامد ارادی - پیامد ارادی

۲۳ (۱) علم به جریمه شدن **پيامد غيرارادی بودن کنش**

(۲) رد کردن چراغ قرمز **پيامد ارادی بودن کنش**

(۳) جریمه شدن توسط دوربین راهنمایی و رانندگی **پيامد غيرارادی یا**

طبیعی کنش

۲۴ امام رضا (ع) می‌فرمایند: «وضو سه اثر دارد: نظافت جسم، نشاط

روح و تقرب و نزدیکی به خداوند متعال.» این پیامدها، پیامدهای غیرارادی و طبیعی کنش اوست که قطعی هستند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند.

۲۵ عوض شدن هوای اتاق بعد از باز کردن پنجره **پيامد**

غيرارادی یا طبیعی

لیز خوردن در اثر پا گذاشتن روی پوست موز **پيامد غيرارادی یا طبیعی**

تنبیه کودک خطاکار توسط والدین او **پيامد ارادی یا غیرطبیعی**

۲۶ حکایت داده شده در صورت سؤال، به در نظر گرفتن پیامدهای

ارادی و غیرارادی اشاره دارد؛ در نتیجه قسمت اول همه گزینه‌ها صحیح است و تنها قسمت دوم گزینه (۳) که به ویژگی پیامدهای ارادی یا غیرطبیعی اشاره دارد، نادرست است.

۲۷ حکایت داده شده در صورت سؤال به در نظر گرفتن پیامدهای

ارادی و غیرارادی اشاره دارد که در گزینه (۱) به آن اشاره شده است.

۲۸ الف) وضو گرفتن **پيامد نظافت جسم، نشاط روح و تقرب و نزدیکی**

به خدا

ب) فقدان اراده **پيامد کنش نبودن ضربان قلب**

ج) فقدان آگاهی **پيامد بازماندن از گفتار**

۲۹ الف) پیامدهای ارادی کنش، خودشان کنش بوده و باید / الزاماً

باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.

ب) در بسیاری از / اغلب موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

ج) پیامدهای غیرارادی کنش حتماً انجام می‌شوند.

۳۰ در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای

ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند. پیامدهای طبیعی و غیرارادی کنش قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود ولی پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است، یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود.

۴۰ • مسافری که به مسیرها و خیابان های یک شهر، آگاهی ندارد، نمی تواند مسیر خود را به درستی پیدا کند.

• کنش استادی که به قصد تدریس در دانشگاه فردوسی مشهد، به فرودگاه می رود تا سوار هواپیما شود، هدف دار است، زیرا با قصد و هدف خاصی انجام می شود.

• دانش آموزی که باید تکالیف درسی خود را انجام دهد، ولی تصمیم به انجام آن نمی گیرد، یعنی برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است، پس یک کنش ارادی است.

• «دانشجویی که برای شرکت در کنکور کارشناسی ارشد، دچار تردید می شود»؛ این مثالی برای قرار گرفتن بر سر دوراهی است که به ویژگی ارادی بودن کنش اشاره دارد.

۴۱ بررسی عبارات نادرست:

(ب) پیامدهای غیرارادی کنش، قطعی است (نه احتمالی)؛ یعنی حتماً انجام می شود.

(ج) تا آگاهی نباشد، کنشی صورت نمی گیرد، اما کنش انسان ها همیشه براساس آگاهی صحیح انجام نمی شود.

۴۲ در گزینه (۲)، همه موارد کنش محسوب می شوند، زیرا با آگاهی و اراده انجام می شوند.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) چرخش ماه و حرکت ابرها، فعالیت های طبیعی هستند.

(۳) فعالیت دستگاه گوارش آدمی یک کار غیرارادی محسوب می شود.

(۴) تغییر هوای کلاس بر اثر باز شدن پنجره، پیامد غیرارادی کنش است.

۴۳ کنش، ارادی است. برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

کنش، هدف دار است و فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می شود؛ اگرچه ممکن است همیشه به آن نرسد.

۴۴ در علوم انسانی، به فعالیتی که انسان انجام می دهد، کنش می گویند. برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است، زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

۴۵ سلامتی جسم در نتیجه ورزش کردن، پیامد غیرارادی کنش می باشد. پیامدهای غیرارادی کنش، به اراده افراد انسانی بستگی ندارد. این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن ها را اراده کند بلکه نتیجه طبیعی کنش اند.

۴۶ مدرسه به پدیده ای اجتماعی

ادب، آداب دارد به فرصت ها و محدودیت های پدیده های اجتماعی

دعا در حق فرزندان کنش اجتماعی

۴۷ در دوره رنسانس فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت.

• رفتار متناسب با منافع آیندگان، نوعی کنش اجتماعی محسوب می شود.

• برای مقاومت در برابر سیاست جهانی سازی اقتصادی قدرتهای برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان هایی از قبیل جنبش عدم تعهد و... بین دولت ها شکل گرفت.

۴۸ • برخی از ویژگی های روشنگری قرن بیستم، افول تجربه گرایی، نفی تجربه و نفی عقل و وحی است.

• پذیرش تفاوت ها در فرهنگ جهانی، انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ را فراهم می آورد.

• رفتار متناسب با منافع آیندگان، نوعی کنش اجتماعی محسوب می شود.

۴۹ اجازه خواستن از معلم به ارادی و بیرونی (الف)

یاد گرفتن درس به غیرارادی و درونی (ج)

پاسخ دادن به پرسش های امتحانی به ارادی و بیرونی (الف)

غمگین شدن از یک خبر به طبیعی و درونی (د)

۵۰ دانش آموزان با رعایت حق تقدم وارد کلاس شدند. به کنش اجتماعی

یکی از دانش آموزان که بدون صف و با عجله وارد کلاس شده بود، زمین خورد به پیامد طبیعی کنش اجتماعی

بعضی از دانش آموزان به او خندیدند. به پیامد ارادی کنش اجتماعی معلم در مورد عدم رعایت مقررات، مطالبی را به دانش آموزان گوشزد کرد.

جامعه پذیری

۵۱ یاد گرفتن درس به طبیعی یا غیرارادی و درونی (ج - د)

شکست ناشی از تصمیم احساسی به طبیعی یا غیرارادی و درونی (ج - د)

قبولی در امتحان به ارادی و بیرونی (الف)

نشاط پس از ورزش به طبیعی یا غیرارادی و درونی (ج - د)

۵۲ هجوم آوردن به سمت درهای مترو بدون رعایت حق تقدم به کنش اجتماعی - پدیده ای اجتماعی

جاماندن دو مسافر سالمند از قطار به پیامد طبیعی یا غیرارادی کنش اجتماعی متأثر شدن جوان شاهد ماجرا به ارزش اجتماعی

اعتراض به مأمور ایستگاه برای تذکر ندادن به مسافران به کنترل اجتماعی

۵۳ جمع شدن افراد به کنش اجتماعی

بی تفاوت نبودن به فرد صدمه دیده به ارزش اجتماعی

کمک کردن به هنجار اجتماعی

حضور پیدا کردن پلیس به کنترل اجتماعی

۵۴ به کنش های اجتماعی و پیامدهای آن پدیده اجتماعی می گویند.

• اگر کنش اجتماعی نباشد هیچ یک از هنجارها شکل نمی گیرد و هیچ ارزشی محقق نخواهد شد.

• کنش اجتماعی خردترین (کوچک ترین) پدیده اجتماعی است.

۵۵ در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی ها و اعمال آن هاست. اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی گیرد و هیچ یک از ارزش های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی شوند.

• اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی گیرد و هیچ یک از ارزش ها و آرمان های اجتماعی مانند حقیقت، عدالت، امنیت، آزادی و سعادت محقق نمی شود.

فرایند جامعه‌پذیری از طریق تعلیم و تربیت و فرایند کنترل اجتماعی به وسیله تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل می‌کنند.

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از آن‌که از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق پیدا کردند، به وسیله عمل کردن براساس آن‌ها تداوم پیدا می‌کنند. (هواسن باشد که فرایند جامعه‌پذیری همیشه موفق انجام نمیشه؛ پس اگر افراد فرایند جامعه‌پذیری رو موفقیت‌آمیز طی نکنن، برعکس ارزش‌ها عمل می‌کنن و ارزش‌ها تداوم نخواهند داشت).

اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند. قوانین راهنمایی و رانندگی از جمله هنجارهای اجتماعی هستند. (بذار یه پی‌زی رو درگوشی بهوت بلم، هنجارهای اجتماعی «باید و نباید‌های اجتماعی» هستن؛ مثلاً باید با سرعت مجاز رانندگی کرد یا برای دانا شدن باید به مدرسه رفت یا نباید دروغ گفت).

سه گزاره اول به ارزش‌های اجتماعی اشاره دارد. گزاره آخر یک هنجار اجتماعی است.

به تنهایی مطالعه کردن کنش فردی یا عمل و رفتار انسان مطالعه او حین وارد شدن فرد دیگری به اتاق کنش اجتماعی یا خردترین پدیده اجتماعی

رعایت حقوق دیگران کنش ارزش اجتماعی
الزام به مطالعه آرام کنش هنجار اجتماعی

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست - نادرست - درست (۲) درست - درست - نادرست

(۳) درست - نادرست - نادرست (۴) درست - درست - درست

می‌توان گفت همه / برخی از پدیده‌های اطراف ما اجتماعی نیستند و همه پدیده‌های خرد و کلان اجتماعی تحت تأثیر کنش اجتماعی شکل می‌گیرند و همه پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.

بسیاری از فعالیت‌هایی که در بدن انسان انجام می‌گیرند، کنش انسانی نیستند؛ مانند ضربان قلب یا رشد سلول‌های بدن؛ زیرا این‌گونه فعالیت‌ها با اراده و آگاهی انسان انجام نمی‌شوند. از انواع کنش انسانی می‌توان به کنش درونی مانند ادراک و تفکر و کنش بیرونی مانند راه رفتن و نشستن اشاره کرد.

دانش‌آموزی کتاب درسی خود را به درستی مطالعه می‌کند (کنش انسانی / کنش بیرونی)؛ اول اینکه مطالب درسی را به خوبی یاد می‌گیرد (پیامد طبیعی کنش انسانی) و دوم به پرسش‌های آزمون پاسخ می‌دهد (کنش انسانی / کنش بیرونی). معلم نیز متناسب با تلاش او نمره قبولی می‌دهد (کنش انسانی / کنش بیرونی).

هنجارها و ارزش‌ها بعد از آن‌که از طریق کنش‌های اجتماعی انسان‌ها تحقق پیدا می‌کنند، با «تعلیم و تربیت» و «تشویق و تنبیه» به تربیت پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ایجاد می‌کنند؛ برای مثال، آشنا کردن افراد جامعه با آسیب‌های سیگار کشیدن، مصداق جامعه‌پذیری (اولی) و ممنوعیت این کنش در مکان‌های عمومی، نمونه کنترل اجتماعی (دومی) است.

الف) اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند. ب) هنجارها و ارزش‌ها بعد از آن‌که از طریق کنش‌های اجتماعی انسان‌ها تحقق پیدا کنند، با تشویق و تنبیه و تعلیم و تربیت، پدیده‌های کنترل اجتماعی و جامعه‌پذیری را ایجاد می‌کنند.

به شیوه انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است، هنجار اجتماعی گویند.

پدیده‌های اجتماعی به مرور، از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند.

ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند. کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد. رعایت حق تقدم در رانندگی، یک کنش اجتماعی است، زیرا با توجه به دیگران انجام می‌شود.

رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، کنش اجتماعی است، نه ارزش اجتماعی.

ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.

کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. کنش اجتماعی، خردترین (کوچک‌ترین) پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن می‌باشند. هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتند، کنش اجتماعی نیستند.

توقف راننده پشت چراغ قرمز و خرید از بازار، کنش اجتماعی محسوب می‌شوند. ادراک کنش فردی و درونی / راه رفتن بیرونی، فردی و اجتماعی (هواسن باشد راه رفتن آگاه در خیابان باشد کنش اجتماعی و آگاه در تنهایی باشد، کنش فردی) /

مشورت کردن کنش اجتماعی و بیرونی / مسواک زدن کنش فردی و بیرونی
تمامی کنش‌های مذکور در صورت سؤال، کنش اجتماعی هستند؛ چرا که آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، کنش اجتماعی است.

عبارت آورده شده در صورت سؤال به کنش اجتماعی اشاره دارد.

بیت مذکور به موردی اشاره می‌کند که کنشگر بدون توجه به دیگران کنشی را انجام می‌دهد که البته این کنش، کنش اجتماعی محسوب نمی‌شود. برخلاف سایر گزینه‌ها، در گزینه (۴) (رعایت مقررات راهنمایی و رانندگی به علت توجه به این مقررات و رعایت حقوق دیگران حتی اگر پلیس حضور نداشته باشند، کنش اجتماعی محسوب می‌شود) به یک کنش اجتماعی اشاره شده است.

خردترین پدیده اجتماعی، کنش اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن هستند.

شیوه انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است هنجار اجتماعی

آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی که مورد توجه و پذیرش همگان‌اند کنش ارزش اجتماعی

۷۹- رعایت حقوق دیگران ارزش اجتماعی

جریحه شدن توسط پلیس کنترل اجتماعی

آشنا کردن افراد با آسیب‌های سیگار جامعه‌پذیری

۸۰- کنش‌هایی اجتماعی اندک به توجه به دیگران صورت می‌گیرند پس

گزینه (۳) نادرست است و در گزینه (۲) شاید افراد قابل مشاهده نباشند ولی

در ذهن فرد سارق حضور دارند پس کنش اجتماعی است.

۸۱- کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

۸۲- رانندگی با سرعت غیرمجاز در خیابان شلوغ کنش اجتماعی و

کجروی اجتماعی

پیچیدن راننده دوم بدون توجه به راننده دیگر کنش فردی

تصادف دو ماشین پیامد غیرارادی یا طبیعی کنش

۸۳- در عبارت (ب) سیل و زلزله از پدیده‌های اجتماعی نیستند بلکه

از پدیده‌های طبیعی هستند اما به واسطه تأثیری که در کنش‌های آدمیان

می‌گذارند، به جهان اجتماعی ورود پیدا می‌کنند.

۸۴- بررسی گزینه‌ها:

(۱) درست - درست - نادرست (هنجار اجتماعی)

(۲) درست - درست - درست

(۳) درست - نادرست (ارزش اجتماعی) - درست

(۴) درست - درست - نادرست (هنجار اجتماعی)

۸۵- دانایی از نادانی بهتر است ارزش اجتماعی

برای دانا شدن باید به مدرسه رفت هنجار اجتماعی

باید به پدر و مادر خود احترام بگذاریم هنجار اجتماعی

۸۶- خردترین پدیده اجتماعی کنش اجتماعی است و در کنش

اجتماعی آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

۸۷- فردی که به تنهایی در اتاقی سیگار می‌کشد، در حال انجام یک کنش

فردی است. حال اگر فرد دیگری وارد اتاق شود، سیگار کشیدن او یک کنش

اجتماعی می‌شود. او می‌تواند برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش)

سیگار خود را خاموش کند (پیدایش یک هنجار).

۸۸- بررسی عبارت نادرست:

(ج) ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و

روش رسیدن به ارزش‌ها.

۸۹- پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود.

هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار

گرفته است. مثلاً در هر جامعه‌ای، احوال‌پرسی از دیگران شیوه‌های معینی دارند.

۹۰- کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود.

● ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد

توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.

● در علوم انسانی، به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، کنش (کنش انسانی)

و به انجام دهنده آن، کنشگر می‌گویند. کنش انسانی ویژگی‌هایی دارد که آن

را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می‌کند.

● هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه

قرار گرفته است.

۹۱- ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس

وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند. ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از

طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل

اجتماعی را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه،

ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند.

۹۲- پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند و نتیجه کنش‌های

افراد هستند.

ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از پدیده‌های خواستنی و مطلوب هستند که

افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند. ارزش‌ها از جنس هدف

و مقصود هستند و از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.

۹۳- به کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند.

در هر جامعه‌ای، احوال‌پرسی از دیگران، شیوه‌های معینی دارد که مربوط به

هنجارهای اجتماعی است.

قوانین و مقررات اجتماعی، هنجارهای اجتماعی هستند.

۹۴- مفاهیم سلام‌کردن و حجاب داشتن، بیانگر هنجار اجتماعی هستند (البته

خود حجاب، ارزش اجتماعی است)، اما ادب، نظم و ثروت ارزش اجتماعی هستند.

۹۵- در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها

و اعمال آن‌هاست.

هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار

گرفته است. مثلاً در هر جامعه‌ای احوال‌پرسی از دیگران، شیوه‌های معینی دارد.

۹۶- جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد،

نظم آن طبیعی یا تکوینی نیست بلکه اعتباری است و آگاهی و شناخت آن نوعی

آگاهی و شناخت مشترک و عمومی است.

۹۷- ● جهان اجتماعی و نظم آن، پدیده‌ای طبیعی و تکوینی نیست:

ویژگی جهان اجتماعی

● عدم توانایی حفظ و انتقال فرهنگ به نسل بعد: دگرگونی جهان اجتماعی

● اجزا و پدیده‌هایی که کم‌تر در معرض تغییر و تحول قرار می‌گیرند: لایه‌های

عمیق جهان اجتماعی

۹۸- عضویت موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است؛ یعنی بر اساس

آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید، ولی عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان

اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

۹۹- جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی نیست بلکه اعتباری است یعنی

با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.

۱۰۰- جهان اجتماعی مانند یک بازی گروهی است یعنی هویت هر عضو

و کاری که انجام می‌دهد توسط اعضای دیگر تعریف نشده و مورد قبول واقع

می‌شود و پدیده‌ای اعتباری است.

۱۰۱- احداث انبار و سیلو برای مقابله با خشکسالی تأثیر جهان

طبیعی بر جهان اجتماعی

حفر قنات تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

آلودگی آب‌ها تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی

شناخت خداوند و تغییر زندگی انسان‌ها جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی